

بنفشه؛ رنگ شاهانه!

هشدار جدی سازمان ملل: زیست بوم در خطر جدی!

معرفی پروفسور آزاده تبار زاده، دانشمند عضو ناسا
چرا گل ها رنگ و بوی متفاوتی دارند؟

فصل نامه علمی دانشجویی دانشگاه الزهرا (س)

سال دوازدهم - شماره هجدهم - بهار ۱۳۹۸

صاحب امتیاز: انجمن علمی دانشجویی دانشکده شیمی دانشگاه الزهرا (س)

مدیرمسئول: شیما سیادهنی

سر دبیر: آوا شاهوردی

اعضای تحریریه: شیماسیادهنی-آوا شاهوردی-فاطمه پاکدل-بهروش محرابی

اسرا نوری-فاطمه نجفی-مریم دهبسته-ارمغان عابدینی-کیمیا مهرگویا-سارا بادپا-نفیسه بخشی

باتشکر از زحمات استاد محترم سرکار خانم دکتر معصومه محمدنژاد (خانم ها: زهرا باقری-سارا سلطان

محمدی-پریسا موسی رضا-گیلانا حکیمی-ملیکا گودرزی-فاطمه یحیایی)

طراح جلد: هانا فهیمی

صفحه آرا: رضوانه فرهمند

چاپخانه ی دانشگاه الزهرا (س)

راه های ارتباطی:

ایمیل: kimiyagaran.alzahra@gmail.com

اینستاگرام: [kimiyagaran-alzahra](https://www.instagram.com/kimiyagaran-alzahra)

تلگرام: [alzahrakimiyagaran](https://www.t.me/alzahrakimiyagaran)

سرمقاله

برای رسیدن به اهدافمان چقدر تلاش میکنم؟

برای رسیدن به اهدافمان چقدر تلاش میکنم؟
بگیرد، در تاریکی پوشیده شود، و تلاش کند تا به روشنایی برسد. مهمترین دستاورد های دنیا توسط مردمی به دست آمده اند که تنها فرقی با بقیه این بوده که وقتی به نظر می رسید هیچ امیدی نباشد، آنها به تلاش خود ادامه دادند.
آری تلاش! شاید این جملات اندکی کلیشه ای به نظر برسد ولی واقعیت زندگی این است اگر می خواهی آرزوهایت فقط به آرزو نمانند، برای آنچه دوست داری بجنگ و شکوفا شو! نشریه ای که پیش رو دارید نتیجه زحمات گروهی از دانشجویان خوش ذوق شیمی دانشگاه الزهرا است. تداوم انتشار نشریه بدون مشارکت شما امکان پذیر نخواهد بود. استقبال شما با ارسال مطالب پرمایه باعث شکوفایی هر چه بیشتر این نشریه خواهد گردید. انتظار داریم مثل همیشه با ارسال مقالات و مطالبی که حاصل فعالیت های پژوهشی شما به ویژه در زمینه های شیمی و محیط زیست است، در هرچه بهتر شدن کیفیت نشریه مارا یاری دهید. آب؛ خاک و هوا سه عنصر اصلی حیات هستند؛ در حفظ آن کوشا باشیم.
لازم می دانیم از همکاران عزیزمان که در گردآوری و انتشار نشریه تلاش نمودند قدردانی نماییم و از ایزد منان برای این دوستان توفیق روزافزون آرزو نمیدم.

PDF Compressor Free Version

باتشکر؛ سردبیر و دبیرمسئول نشریه ی کیمیاگران

فهرست

سرمقاله	۳
خارج کردن برگ های مصنوعی از مرحله آزمایشگاهی	۶
شاخه های انرژی تجدیدپذیر	۷
هشدار جدی سازمان ملل	۸
ساختار زیست بوم جامعه در معرض خطری جدی	۸
مروری مقایسه ای بر بیوپلیمرها	۹
اسفنج های پانسمان ساخته شده از کیتوزان و فیبریدهای کیتوزان-آلژینات	۱۳
چرا رنگ بنفش سلطنتی است؟	۱۸
هدیه زیبایی بهار گل رز	۲۰
معرفی آزاده تبازاده، دانشمند زن ایرانی	۲۲
حقایقی در مورد تفکیک زباله و اهمیت آن	۲۷
سرگرمی	۳۰
شیمی در زندگی!	۳۱
جدول	۳۳

خارج کردن برگ های مصنوعی از مرحله آزمایشگاهی

مریم دهبسته

یک جاذب نور که با کاتالیست ها پوشانده شده تشکیل شده است و CO_2 را به CO تبدیل می کند و می تواند به عنوان پایه ای برای سوخت های ترکیبی باشد. این برگ حداقل ده برابر از برگ های طبیعی در تبدیل CO_2 به سوخت کارآمدتر است به طوری که 360

عدد از این برگ ها در مساحت 500 مترمربع، کاهش CO_2 را به میزان 10% پوشش می دهد.

کند و با نور خورشید گرم می شود، به آب اجازه می دهد تبخیر شود. این برگ مصنوعی از طبیعت الهام گرفته شده است و اجزایی شبیه به برگ طبیعی دارد؛ مثل غشاء تبدیل آنیونی که شبیه به منفذ تنفسی برگ طبیعی است. در طول روز با تبخیر آب، برگ

مصنوعی CO_2 را تنفس کرده و از طریق غشاء تبدیل آنیونی، آن را تبدیل به سوخت ها یا پیش ماده های سوختی مثل CO می کند. همانند تولید اکسیژن، این برگ از

"برگ های مصنوعی که فرآیند فتوسنتز را تقلید میکنند و می توانند CO_2 را به سوخت تبدیل کنند، از مرحله آزمایشگاهی عبور کردند."

برگ های مصنوعی از CO_2 تحت فشار قرار گرفته تنفس کرده و فقط در آزمایشگاه کار می کنند. به همین علت محققان دانشگاه ایلینویز، یک

برگ مصنوعی را داخل یک کپسول گذران نور که از غشای رزینی نیمه نفوذپذیر ساخته شده بود و با آب پر شده، قرار دادند. غشاء در حالی که CO_2 را تنفس می

شاخه های انرژی تجدیدپذیر

کیمیاهرگویا

تعدادی از دانشمندان آزمایشگاه DOE در Ames، در حال آزمایش برخی از واکنش های شیمیایی اند که مدل های لیگنین را در دمای و فشار کم تجزیه می کند. محققان در حالی که روش های بهبود محصولات جانبی را از طریق یک فرایند تثبیت به کار می برند، فرآیند تجزیه و تثبیت را با استفاده از اکسید سریم (IV) اصلاح شده و فسفات ترکیب می کنند.

قرار گرفته است و اگر بتوان آن را به صورت شیمیایی به سوخت های زیستی تبدیل کرد، انرژی تجدید پذیر قابل توجهی ایجاد می کند. اجزای لیگنین نیز می توانند در صنایع مختلف مانند داروها و پلاستیک کاربرد زیادی باشند. در حال حاضر دو راه برای عمل آوری آن وجود دارد؛ یا با حرارت بالا در غیاب اکسیژن و یا در اسید با حرارت بالا. با این حال، محصولات به دست آمده اغلب ناپایدار و واکنش پذیر هستند و به راحتی دوباره پلیمریزاسیون می شوند.

یک تیم از ایالات متحده آمریکا راهی برای تبدیل یکی از پرفروش ترین پلیمر - لیگنین ها (یک پلیمر پیچیده ی ساخته شده از واحدهای مولکولی فنیل پروپان است که به شکل آمورف و مخلوط با هولوسلولز در گیاهان، که به صورت لایه ای دور سلولز را فرا گرفته است) به یک منبع بیولوژیکی تجدید پذیر پیدا کرده است.

بعد از سلولز لیگنین رایج ترین ترکیب در ساختار گیاهان چوبی و غیرچوبی است. این ماده در دیواره سلولی و در قسمت خارجی سلول

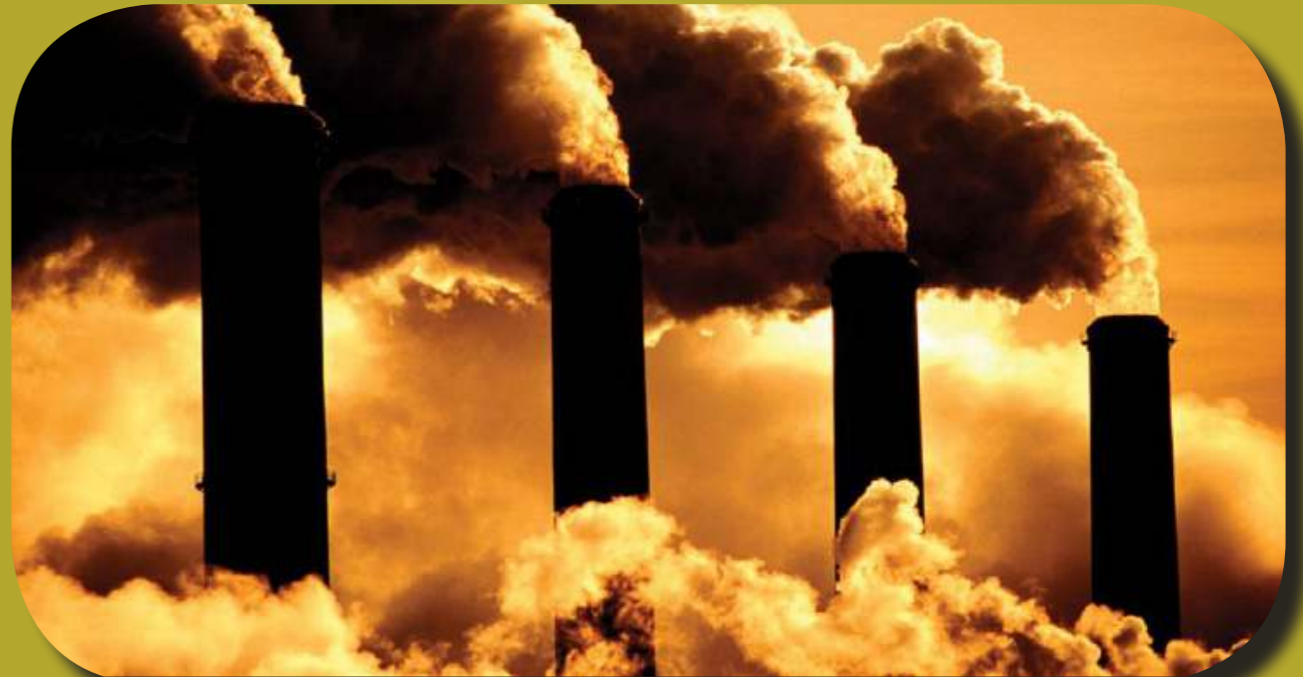
منبع: www.labnews.co.uk

منبع: <http://chemdaily.com/>

هشدار جدی سازمان ملل ساختار زیست بوم جامعه در معرض خطری جدی!

ارمغان عابدینی

تصویر زیر تنها حاکی از نابودی و تاریکی نیست.

عفونت های مقاوم به ضد میکروبی ایجاد شده توسط آلاینده های آب شیرین تا سال ۲۰۵۰. متأسفانه تشعشعات گازهای گلخانه ای، جهان را در زنجیره ای از تغییرات آب و هوایی که از مشخصه های آن بالا آمدن سطح دریاها و طوفان های مکرر و قوی و بحران امنیت غذایی است گیر انداخته اند.

تصویر زیر نشانگر تاثیر تغییرات ناهمگانی آب و هوا بر روی جنگل های آمریکا است.

این گزارش بیان می دارد که کوشش های اخیر، جهان را در مسیر کاهش استفاده از امواج کربنی تحت نظر پاریس و نمایندگان سازمان ملل قرار داده است که موفق شده اند تا گرمایش جهانی

طبق گزارش منتشر شده سازمان ملل در روز چهارشنبه ۱۳ مارس ۲۰۱۹ فعالیت های انسانی با سرعت هرچه تمام تر در تخریب زیست بوم جهانی، ساختار زیست محیطی جامعه و سلامت انسان را با خطراتی جدی مواجه کرده است. هرچند که با فعالیت های بی سابقه ای در مقایسه جهانی از جمله:

- ۱- کاهش نشر امواج کربنی
  - ۲- بهبود مدیریت آب
  - ۳- کاهش آلاینده ها
- انسان ها علاوه بر حفظ محیط زیست قادر خواهند بود آینده ای عاری از فقر و گرسنگی داشته باشند، اما با ادامه ی این فعالیت های مخرب انسانی، این درجه امید نیز به زودی از بین خواهد رفت و با تهدیدات جدی مواجه خواهیم بود که عبارتند از:
- ۱- میلیون ها مرگ ناهنگام به علت آلودگی هوا در طول بخش عظیمی از نوار جنگلی آسیا، خاورمیانه و آفریقا تا نیمه های قرن.
  - ۲- کاهش ظرفیت زمین برای تأمین منابع غذایی و دیگر منابع مورد نیاز انسان در پی انقراض گونه های جانوری و گیاهی بیشتر.
  - ۳- افزایش آمار مرگ و میر به سبب

PDF Compressor Free Version

مروری مقایسه ای بر بیوپلیمرها

شیما سیادهنی

چند راهه ساختارهایشان عمل میکنند. بیوپلیمرها طیف وسیعی از توابع ضروری مختلف را برای موجودات زنده انجام می دهند، مانند: حفاظت و بیان اطلاعات ژنتیکی، تجزیه واکنش، ذخیره سازی کربن، انرژی و یا دیگر مواد مغذی. دفاع و محافظت در برابر حمله سلول های دیگر، عوامل محیطی خطرناک، سنجش عوامل زنده و غیر زنده. ارتباط با محیط زیست و موجودات دیگر.

وساطت از چسبندگی به سطح دیگر موجودات یا ماده غیر زنده و بسیاری دیگر.

تمام پلیمرها توسط فرایند آنزیمی در سیتوپلاسم سنتز می شوند، در محفظه های مختلف و یا اندامکهای سلول، در غشای سیتوپلاسمی و یا در اجزای دیواره سلولی، در سطح سلول و یا حتی برون سلولی، سنتز پلیمرهای زیستی ممکن است در بخشی از یک سلول آغاز شود و ممکن است در بخش دیگری ادامه یابد.

تولید بیوپلیمرها

راه های مختلفی برای تولید بیوپلیمرها به منظور بهره گیری از آنها در کاربردهای مختلف وجود دارد:

(الف) بسیاری از بیوپلیمرها به وفور در طبیعت یافت می شوند و از گیاهان و جلبک ها جدا شده اند، که در محیط های طبیعی رشد می کنند. آگار و آلژینات از جلبک قرمز متعلق به دسته ژلیدیوم یا از جلبک های مختلف قهوه ای که به عنوان جلبک دریایی به آن اشاره می شود، جدا شده اند.

(ب) چند بیوپلیمر از منابع بسیار طبیعی جدا شده است. نمونه ای از چنین استثنا اسید هیالورونیک است، که از بند ناف کودکان تازه متولد شده استخراج شده است.

(ج) در سنتز آزمایشگاهی بیوپلیمرها با آنزیم جدا شده در سیستم های بدون سلول، احتمال دیگر برای تولید بیوپلیمرها ارائه می دهند. یکی از نمونه ها، کاربرد پلیمرهای DNA پایدار حرارتی در واکنش زنجیره ای

است. با این حال، به دلیل پایداری و مقاومت در برابر تخریب، آنها در محیط انباشته شده، و حدود ۸٪ وزن و ۲۰٪ حجم محلهای دفن زباله را تشکیل می دهند. پلیمرها کلاسی از مولکولهای "غول" متشکل از بلوک های ساختمان گسسته مرتبط به هم به صورت زنجیره ای طولانی هستند. بلوک های ساده ساختمان مونومرها نامیده می شوند، در حالی که بلوک های پیچیده تر ساختمان ها گاهی اوقات به عنوان "واحدهای تکرار" نامیده می شوند. بیوپلیمرها به عنوان پلیمرهای شکل گرفته تحت شرایط طبیعی در چرخه رشد همه موجودات تعریف شده اند. بنابراین، آنها نیز با پلیمرهای طبیعی نامگذاری شده اند. آنها در داخل سلول ها، بوسیله فرایند متابولیک پیچیده شکل میگیرند. برای کاربردهای موادی، سلولز و نشاسته بیشتر قابل توجه می باشند. با این حال، توجه افزاینده ای در پلیمرهای هیدروکربنی پیچیده تر تولید شده توسط باکتری ها و قارچ ها، به خصوص پلی ساکاریدها مانند زانتان، کوردلان، پلوان، کیتین، کیتوزان و اسید هیالورونیک وجود دارد. پلیمرهای زیست تخریب پذیر روز به روز بیشتر مورد اهمیت قرار می گیرند، و پژوهش حاضر بر تولید پلیمرهای زیست تخریب پذیر جدیدتر متمرکز شده است. تعداد زیادی از پلیمرهای زیست تخریب پذیر تولید شده اند و یا در طبیعت در طول چرخه رشد همه موجودات شکل گرفته اند. برخی از میکروارگانیسم ها و آنزیمها قادر به تجزیه آنها شناسایی شده است، به عنوان مثال بسته به تکامل سنتز، طبقه بندی های مختلف از پلیمرهای زیست تخریب پذیر ارائه شده است. کاربردها و ترکیبات بیوپلیمرها

ماهیت زندگی قادر به سنتز طیف گسترده ای از پلیمرهای مختلف و در بسیاری از موجودات زنده است، بیوپلیمرها به تجربه عمده ماده خشک سلولی کمک میکنند. عملکرد بیوپلیمرها در بسیاری از موارد، برای سلول ها ضروری است و به عنوان

چکیده

اثرات زیست محیطی زباله های پلاستیکی ماندگار نگرانی عمومی جهانی را افزایش داده است، و روشهای دفع محدود هستند. نگرانی عمومی مداوم در حال رشد در مورد این مشکل، پژوهش ها در زمینه پلیمرهای طبیعی زیست تجزیه پذیر را تحریک کرده است. بیوپلیمرها (پلی ساکاریدها) دارای کاربردهای مختلف در صنایع پزشکی، مواد غذایی و نفت هستند. میکروارگانیسم ها می توانند مقدار خوبی از پلی ساکاریدها در شرایط تولید ساده اما پر هزینه تولید و ترشح کنند. تعدادی از پلی ساکارید تولید شده توسط میکروارگانیسم ها یا به عنوان محصولات تجاری به تصویب رسیدند و یا دارای پتانسیل برای تجاری شدن هستند. ظهور بیوتکنولوژی مدرن اساسا روش دید دانشمندان از موجودات زنده و موادی که آنها تولید می کنند، را تغییر داد. مشکل اصلی محدود کردن توسعه این پلی ساکاریدها، فقدان فرایندهای کارآمد برای استخراج و تصفیه آنها است. برنامه های کاربردی جدید در زراعت، مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی و درمانی، در آینده نزدیک می تواند تلاش محققان را برای توسعه آنها امکان پذیر سازد. بنابراین این بررسی بر روی انواع پلی ساکارید های مفید جدا شده از میکروب ها و همچنین کاربرد آنها در زمینه های مختلف، متمرکز دارد.

مقدمه

حدود ۱۴۰ میلیون تن از پلیمرهای مصنوعی هر ساله در سراسر جهان تولید می شود. از آنجا که پلیمرها بسیار پایدار هستند، چرخه تخریبشان در زیست کره نامحدود می باشد. آلودگی محیط زیست توسط پلیمرهای مصنوعی، مانند پلاستیک زباله و پلیمرهای مصنوعی محلول آب در آب و فاضلاب به عنوان یک مشکل عمده شناخته شده است. پلاستیک و پلیمر بخشی لاینفک از وجود روزانه ما

پلیمرها (PCR) برای تولید مولکولهای AND تک پاشنده است. مثال دیگر دکستران است، که می تواند در مقیاس فنی با سوکراز دکستران جدا شده تولید گردد.

(د) تولید تخمیری بیوپلیمرها در صنعت استفاده می شود، بعنوان مثال، پلی ساکاریدها. تولید بیوتکنولوژی بیوپلیمرها ممکن است درون سلولی یا برون سلولی باشد. این باعث چندین عواقب شدید با توجه به محدودیت های تولید و فرآیند پایین دست برای به دست آوردن بیوپلیمرها در حالت خالص می شود.

تولید بیوپلیمرهای درون سلولی در مقابل برون سلولی هولی هیدروکسیال کائوایتها، سیانوفیسین، گلیکوژن، نشاسته، و پلی فسفات مثالهایی از بیوپلیمرها هستند، که در سیتوپلاسم سلول ها انباشته شده است. بنابراین در دسترس بودن فضا در سیتوپلاسم مقدار پلیمر را که می تواند توسط یک سلول تولید شود، محدود می کند. این امر به ویژه با فرآیندهای تولید تخمیری که بیشتر میکروارگانیسمها را بکار میگیرند، مرتبط است. بنابراین، محصول به ازای حجم توسط تراکم

سلولی و کسری از پلیمرهای زیستی در زیست توده محدود/ تعیین شده است. پلی (بتا-Dglutamate) و بسیاری از پلی ساکاریدها، مانند آلژینات، دکستران، زانتان، کوردلان، پلوان، کیتوزان و سلولز میکروبی نمونه هایی از بیوپلیمرها هستند، که در خارج از سلول، به عنوان نتیجه سنتز برون سلولی یا ترشح توسط سلول، رخ می دهند. برای این بیوپلیمرها، حجم واکنشگاه زیستی برای ترسیب پلیمرهای زیستی مطلوب در دسترس خواهد بود. علاوه بر این، شکستگی سلول ها مورد نیاز نمی باشد و جدسازی پلیمرهای زیستی از زیست توده دیگر بسیار پیچیده نیست. استراتژی های دیگر و استفاده از فرآیندهای تولید بدون سلول، ممکن است مزیت ویژگی های فرآیندهای برون سلولی را داشته باشند. یک استراتژی انجام سنتز آزمایشگاهی بیوپلیمرها با بکارگیری آنزیم های جدا شده است. استراتژی دیگر تولید ترکیبات پلیمرها به عنوان مونومر توسط فرآیندهای تخمیری و پلیمریزه این اجزاء متعاقبا توسط فرآیندهای منحصراً شیمیایی است. هر دو این

استراتژیها در حال حاضر تحقق یافته اند و بسیاری از نمونه های مختلف مقیاس نشان داده شده است (یعنی، نه تنها در مقیاس آزمایشگاهی، بلکه در مقیاس بزرگ). به عنوان مثال اسید پلی لاکتیک، در مقیاس بزرگ با چنین بیوتکنولوژی ترکیب و روش های شیمیایی تولید شده است.

مهندسی ژنتیک و تکنولوژی بیوپلیمر

بیوتکنولوژی مدرن ابزار انقلابی علمی برای بررسی و دستکاری سیستم های زنده است. مهندسی ژنتیک اجازه کنترل فوق العاده ای در طول زمان، مکان، سطح و نوع "بیان ژن" را می دهد. ساده ترین مورد به پلیمرهای پروتئین اعمال شده است. دسترسی به نقشه های ژنتیکی (ژن) یک پلیمر پروتئین خاص، اجازه تغییر سیستمی که پلیمر تولید کرده و ترکیب خود پلیمر را می دهد. تکنیک های DNA نوترکیب اجازه ایجاد زنجیرههای پلیمر یکنواخت از نظر طول، ترکیب، و یا جهت گیری فضایی یا شیمی فضایی را می دهد.

سیستمهای تولید بیوپلیمر ژنتیکی مهندسی شده

محصولات ژنتیکی مهندسی شده بر اساس منظور استفاده، به جای روش یا فرایندی که آنها را ساختهند، تنظیم می شوند. به عنوان مثال، بر اساس قوانین اداره غذا و دارو (FDA)، با غذاهای ژنتیکی مهندسی شده به همان روش محصولات معارف بر خورد می شود. FDA الزامی نمی بیند که محصولات جدید تصویب شوند و یا برچسب بخورند، تا زمانی که محصولات از نظر ترکیب، ساختار و عملکرد مشابه با مواد غذایی موجود در بازار باشند. با این حال، وزارت کشاورزی ایالات متحده، و سازمان حفاظت محیط زیست (EPA) آزمونهای درستی تنظیم گیاهان اصلاح شده ژنتیکی را انجام می دهند. همانطور که تا حال حاضر، بیش از ۷۰۰ مجوز برای تست درست از گیاهان ژنتیکی تغییر یافته و دیگر موجودات اعطا شده است.

سلولز باکتریایی

سلولز فراوان ترین جزء زیست توده و مواد خام اولیه صنایع کاغذ و خمیر کاغذ است. به طور سنتی از بافت گیاهی (درختان، پنبه، و غیره)

استخراج شده است، سلولز همچنین می تواند توسط گونه های باکتریایی خاص توسط تخمیر ساخته شوند، از این طریق محصول سلولز بسیار خالص با خواص منحصر به فرد عاید می شود. شایعترین کاربردهای سلولز باکتریایی، مساحت سطح بسیار بزرگ آن و توانایی آن برای جذب مایعات است. در نتیجه، غلظت های بسیار پایین سلولز باکتریایی می تواند برای ایجاد عوامل الزام آور، ضخیم سازی، و عاملهای پوشش مورد استفاده قرار گیرد. به دلیل خواص ضخیم سازی آن، کاربردهای زیادی در صنایع غذایی امکان پذیر شده است.

زانتان

چسب زانتان، یک کopolیمر پیچیده تولید شده توسط یک باکتری، یکی از اولین پلی ساکاریدهای باکتریایی تجاری موفق تولید شده توسط تخمیر است. بلوک های ساختمان پلیمر زانتان یا "واحدهای تکرار" شامل پنج گروه قند مختلف تولید شده توسط باکتری زانتوموناس کامپسترس است. این به طور گسترده در هر دو بخش غذایی و غیر غذایی استفاده می شود. نمونه هایی از کاربردهای صنعتی شامل بازیابی روغن (کنترل ویسکوزیته در حفاری مایعات گل را فراهم می کند)، پردازش سنگ معدن و مواد معدنی (به عنوان یک بیوسید استفاده می شود)، ساخت کاغذ (به عنوان یک اصلاح کننده استفاده می شود)، کشاورزی (به عنوان محرک رشد گیاه عمل می مند)، مواد دارویی (که برای ارزیابی رهش دارو استفاده می شود)، و لوازم آرایشی (رهش غبار را کنترل می کند). کاربردهای غذایی شامل عامل های جامد کننده برای اسپرند پنیر، بستنی، پودینگ، و دیگر دسرها.

دکسترانها

دکستران نام کلی یک خانواده بزرگ از پلی ساکاریدهای میکروبی است که توسط آنزیم هایی به نام قند دکستران خارج از سلول مونتاژ و یا پلیمریزاسیون می شوند. این دسته از پلی ساکاریدها از بلوک های ساختمان (مونومر) از گلوکز قند ساده تشکیل شده است و به عنوان سوخت در مخمر ها و باکتری ها ذخیره می شود. پلیمرهای دکستران تعدادی از کاربرد های پزشکی دارند. دکسترانها برای پوشش زخم، در بخیه جراحی

PDF Compressor Free Version

به عنوان الستر حکیم خون، به منظور بهبود جریان خون در مویزگ ها در درمان انسداد عروق و فقر آهن در انسانها و حیوانات استفاده شده است. ترکیبات همگلوبین دکستران ممکن است به عنوان جایگزین های خون که دارای پتانسیل حمل اکسیژن هستند، استفاده شود و همچنین می تواند به عنوان الصدر پلاسما عمل کند.

پلوان

پلوان یک پلی ساکارید محلول در آب تولید شده در خارج از سلول بوسیله چندین گونه از مخمرها است، که مهمترین آنها پلوانهای آوروباسیدیوم است. پلوان یک پلیمر خطی متشکل از مونومر است که شامل سه قند گلوکز مرتبط به هم است. ترکیبات پلوان در محیط های فعال بیولوژیکی زیست تخریب پذیر هستند، در برابر حرارت مقاومت بالایی دارند و طیف گسترده ای از کشش و حلالیت را نشان می دهند. این تطبیق پذیری اجازه می دهد تا آنها را به طرق مختلف مورد استفاده قرار داد. می توان آن را به عنوان یک افزودنی غذایی استفاده کرد، که قله و بافت را فراهم می کند. پلوان ماده بی مزه، بی بو و غیر سمی است. پلوان در حضور آنزیم های گوارشی به طور طبیعی رخ داده، تجزیه نمی شود و در نتیجه، شامل هیچ کالری نمی باشد. در نتیجه، می توان آن را به عنوان یک افزودنی غذایی در غذاها و نوشیدنیهای کم کالری، به جای نشاسته یا پرکننده های دیگر، استفاده کرد. پلوان می تواند به عنوان عامل اتصال برای کود جامد استفاده شود. پلیمرهای زیستی می تواند به عنوان یک عامل برسبترس برای رسوب رس پتاس، رس اورانیوم و هیدروکسید آهن از دوغاب مورد استفاده در کاربردهای سنگ معدن و مواد معدنی استفاده کرد. در حیطه پزشکی، پلوان به عنوان یک الصدر پلاسما بدون عوارض جانبی نامطلوب عمل می کند. پس از جاگردی متابولیک، به طور کامل دفع می شود. ترکیبات پلوان همچنین می توانید به عنوان حامل مواد مخدر عمل کنند، و می تواند به عنوان چسب پزشکی استفاده می شود. اگر چه بازارها برای بسیاری از کاربردهای ذکر شده هنوز هم نسبتاً کوچک است، با برخی از کاربردها تنها در مرحله اکتشافی، به نظر می رسد

پلوان پتانسیل تجاری طولانی مدت دارد. در مجموع، بسیاری از استفاده های متفاوت پلوان ممکن است آن را به عنوان یک بیوپلیمر "مواد شگفت انگیز" جلوه دهد.

گلوکان

گلوکان هموپلیمر گلوکز قند ساده است. گلوکان معمولاً برای توصیف جزء گلوکان دیواره سلولی مخمر مورد استفاده قرار می گیرد. یک منبع مشترک برای این گلوکان ساکارومایسس سرویسیه است، اگر چه می توان آن را در منابع دیگر نیز یافت. گلوکانها پلیمرهای فراوان در مخمر هستند، حدود ۱۲ تا ۱۴ درصد از وزن کلی سلول خشک را تشکیل می دهند. گلوکان به آسانی از سلول های مخمر با استفاده از درمان های آب گرم قلیایی برای حذف تمام مواد سلولی دیگر تصفیه می شود، در نتیجه اجازه بازیابی مواد گلوکان نامحلول را می دهد. بعلت اقدام آن به عنوان یک سیستم ایمنی، تعدادی از مطالعات به بررسی استفاده از گلوکان به عنوان یک عامل ضد عفونی پرداخته اند. گلوکان همچنین به عنوان عامل ضد ویروسی در گیاهان موثر است. مطالعات متعدد با استفاده

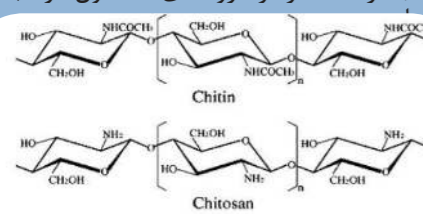
از مدل های تومور مختلف در موشها و موش صحرایی نشان داده است که گلوکان می تواند رشد تومور را مهار کند. یکی دیگر از خواص جالب گلوکان خاصیت حفاظ رادیویی می باشد. این بقای حیوانات تست را در مقار دوز کشنده اشعه افزایش داد. بتا-گلوکان متشکل از یک رشته بلند از باقیمانده های گلوکز متصل با(تا۱،۳)- بند گلیکوزیدی است، اغلب با باقیمانده گلوکز زنجیر جانبی متصل با(تا۱،۳)- پیوند همراه شده است. این بتا-گلوکان به نظر می رسد دارای پتانسیل برای درمان بیماری های مختلف باشد. حدود نیمی از جرم دیواره سلولی قارچی شامل بتا-گلوکان است. بتا-گلوکان قارچی در اثر خود به عنوان سیستم ایمنی متفاوت است. حتی بتا-گلوکان با ساختار مشابه گزارش شده، وزن مولکولی و صورت بندی محلول به طور قابل توجهی می تواند متفاوت باشد. این ممکن است عدم توانایی ما را برای به دست آوردن جزئیات کافی از تجزیه و تحلیل ساختاری شان را منعکس نماید تا به ما اجازه بدهد تفاوت های ساختاری ظریف بین آنها را، با استفاده از روش

های کنونی رزونانس مغناطیسی هسته ای (NMR) و تجزیه و تحلیل متیلاسیون برای تعیین الگوهای شاخه را تشخیص بدهیم. با این وجود، این تفاوتهای پاسخ، زمانی که گلوکانهای کاملاً متفاوت از نظر ساختاری مقایسه می شوند، بسیار بیشتر قابل توجه است. محبوب ترین بتا-گلوکانها، لنتینان، شیزوفیلان، و گریفولان از ادوهای لنتینوس، برزن شیزوفیلوم، و گریفولا فروندوسا همه بتا(۱،۶)(۱،۳)- گلوکان، اما با فراوانیهای انشعاب مختلف گزارش شده (جدول ۱) هستند. همه در برابر مدل تومور یکسان، اما در دوزهای کاملاً متفاوت کارا هستند. جدول ۱: بتا-گلوکان قارچی و تنوع شیمیایی آنها

Fungal source	Abbreviation	Glucan
<i>Alcaligenes faecalis</i>	-	Curdian
<i>Grifola frondosa</i>	GRN	Grifolan
<i>Lentimula edodes</i>	-	Lentinan
<i>Schizophyllum commune</i>	SPG	Schizophyllan
<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	SSG	Scleroglucan
<i>Saccharomyces cerevisiae</i>	-	Zymosan
<i>Saccharomyces cerevisiae</i>	PGG	Betaflectin
<i>Trametes versicolor</i>	PSK	Krestin
<i>Saccharomyces cerevisiae</i>	WPG	Yeast whole β-glucan particules
<i>Pestalotia sp. 815</i>		Pestolotan
<i>Epicoccum nigrum</i>	-	Epiglucan

کیتین و کیتوزان

کیتین یک پلی ساکارید اسکلتی تشکیل دهنده پوسته اساسی خرچنگ، خرچنگ دریایی، میگو، و حشرات است. کیتین به طور گسترده ای از اقسام منابع در دسترس است، که منابع اصلی صدف و مواد زائد سخت پوستان هستند. این به صورت ذاتی نامحلول است، اگر چه کیتوزان، یک فرم تا حدی استیل دار نشده از کیتین، محلول در آب است. آنها به طور گسترده در صنعت لوازم آرایشی، با توجه به گنجایش نگهدارنده آب و مرطوب کننده استفاده می شوند. به عنوان حامل مورد استفاده قرار میگیرند، کیتین و کیتوزان (شکل ۱) اجازه سنتز فرادروهای محلول در آب

چکیده

این مقاله فرآیند تولید زیستی اسفنج‌های پانسمان کیتوزان و کیتوزان-آلژینات و همچنین خواص بیولوژیکی و فیزیکی - مکانیکی آن‌ها را ارائه می‌دهد. هدف از این تحقیق تهیه چنین اسفنج‌هایی بر اساس کیتوزان و فیبریدهای کیتوزان-آلژینات مطابق با روش بسط یافته در موسسه بیوپلیمر و الیاف شیمیایی (IBWCh) می‌باشد. اسفنج‌ها باید ویژگی‌های فیزیکی (توانایی جذب) و بیولوژیکی (خواص سیتوتوکسیک و هموستاتیک) تعیین کننده کیفیت مواد دست آمده برای بهبود زخم در طول تمام مراحل ترمیم را نمایش دهند. واژه های کلیدی: کیتوزان، آلژینات کلسیم، میکروفیبریدها، خشک کردن انجمادی، اسفنج پانسمان.

مقدمه

در طی سال‌های متوالی تقاضا برای پانسمان‌های بیولوژیکی که قادر به حفاظت از زخم در طول مراحل مختلف بهبود هستند، افزایش یافته است. خواسته های مربوط به پانسمان طراحی شده برای بهبود در طی مراحل بازسازی گوشت و ترمیم پوست (granulation and epithelisation)، علاقه زیادی، با مواد زیستی حاوی پلیمرهای محرک التیام، برآورده می شوند. پلی ساکاریدها، کیتوزان و آلژینات‌ها به طور خاص، به خاطر ویژگی‌های بیولوژیکی خاص مانند انعقاد خون، بازسازی گوشت و ترمیم پوست، مواد ایده آلی برای ساخت پانسمان‌های مناسب برای زخم در طول مراحل مختلف بهبود هستند.

در تهیه مواد بیواکتیو پانسمان، انتخاب یک پلیمر فعال زیستی مناسب و شکل مفید برای آن ضروری است.

نانو فیبرید و میکرو فیبریدهای کیتوزان و کیتوزان-آلژینات برای ساخت پانسمان به شکل اسفنجی یا در هم نفاخته مناسب می‌باشند. پانسمان‌های تجاری ساخته شده از کیتوزان و آلژینات‌ها در طبقه

بندی‌های بزرگی عرضه شده‌اند. تا کنون، در متون فنی و صنعتی هیچ مطلبی در خصوص فیبریدهای مورد استفاده برای تهیه اسفنج پانسمان وجود نداشته است. Kaltostat® (ConvaTec), Melgisorbw SeaSorb® (Molnlycke), (tsalpoloc) و Sorbsan® (آزمایشگاه UDL, INC نمونه‌هایی از پانسمان آلژینات هستند که به صورت صفحات در هم نفاخته برای زخم های سطحی و به شکل طناب برای زخم‌های عمیق عرضه شده‌اند. یون‌های کلسیم مشتق شده از آلژینات به دلیل قدرت جذب بالای ترشحات التهابی و خواص انعقاد خون پلاکت‌های زخم را فعال نموده و به فرآیند هموستاز سرعت می بخشد. این مواد در درجه اول برای تسریع بهبود زخم در مرحله اول طراحی شده‌اند. گذشته از این پانسمان‌های ساخته شده از کیتوزان و مشتقات آن‌ها معروف هستند. ژاپن و ایالات متحده آمریکا بزرگترین تولید کنندگان این مواد هستند. شرکت JEX KK کامپوزیت‌های پانسمان را از رزین‌های مصنوعی و کیتوزان و یا از کلاژن و استیلوکیتوزان تولید می‌کند. شرکت ایسای پانسمان‌های کیتوزان را به صورت اسفنج در هم نفاخته (S chitopack®)، ساخته شده از کیتوزان اصلاح شده (P chitopack®) و پنبه کیتوزان در هم نفاخته (C chitopack®) عرضه می‌دارد. شرکت ژاپنی نیکیتا پانسمان در هم نفاخته ساخته شده از الیاف کیتوزان به را به فروش می‌رساند. دانشکده پزشکی (ایالات متحده آمریکا) استفاده از پانسمان کیتوزان قادر به تسریع بازسازی پوست پس از بوم‌های (درجه ۲ و ۳) پیشنهاد نمود. پانسمان حاوی ضمیمه پروتئین (EFG) در کلسیم آلژینات میکرو کپسول است، که به عنوان یک فاکتور رشد عمل می‌کند. شرکت آمریکا ۳M یک کیتوزان تهیه شده از ژل (Tegaserbw)، و یا فرم هیدروکلوئید (Tegadermw) طراحی

شده را برای بهبود زخم های داخلی گسترده عرضه نمود. همچنین جدولی از پانسمان هموستاتیک کیتوزان ساخته شده از اسفنج‌ها در دسترس می‌باشد که مانند اسفنج ساخته شده از نمک کیتوزان به نام HemCon (شرکت فن‌آوری های پزشکی HemCon): اسفنج کیتوزان (فن‌آوری های دریایی پلیمر، RDH)، همچنین یک کیتوزان سلولز اصلاح شده نفاخته تحت نام تجاری Syvek Patch (فن‌آوری پلیمر دریایی) هستند.

موسسه علوم پزشکی و فناوری سری چیترا تیرونال (هند) یک آزمایش تجربی در مورد پانسمان آلژینات کیتوزان تجربی گزارش داد. چندین سال گذشته کارهای تحقیقی زیادی در زمینه بیومتریال انجام گرفته و به خصوص پلی ساکاریدها در موسسه بیوپلیمرها و الیاف شیمیایی لهستان برای مصارف پزشکی، داروسازی، دامپزشکی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. این مقاله فرآیند تولید زیستی اسفنج‌های پانسمان کیتوزان و کیتوزان-آلژینات و همچنین خواص بیولوژیکی و فیزیکی - مکانیکی آن‌ها را ارائه می‌دهد. هدف از این تحقیق تهیه چنین اسفنج‌هایی بر اساس کیتوزان و فیبریدهای کیتوزان-آلژینات مطابق با روش بسط یافته در موسسه بیوپلیمر و الیاف شیمیایی (IBWCh) می‌باشد. اسفنج‌ها باید ویژگی‌های فیزیکی (توانایی جذب) و بیولوژیکی (خواص سیتوتوکسیک و هموستاتیک) تعیین کننده کیفیت مواد دست آمده برای بهبود زخم در طول تمام مراحل ترمیم را نمایش دهند.

آزمایش مواد اولیه:

۱. کیتوزان: کیتوزان به عنوان یک ماده شروع کننده، شرکت پرمکس، که نام تجاری آن کیتوکلر FG۹۰ می‌باشد مورد استفاده قرار می‌گیرد، که با متوسط وزن مولکولی (M_v) = ۳۴۴ کیلو دالتون، درجه ضداسیتون (SD) ۸۲٪، محتوای خاکستر = ۷/۱٪، و یک محتوای فلز سنگین = ۰/۰٪.

استیل دار نکردن کیتوزان آمده است.

Domszy and Roberts, DDA = 100 - [(A1655 / A3450) x 100/1.33]

Sabis and Block, DDA = 97.67 - [26.486 x (A1655 / A3450)]

Baxter et al., DDA = 100 - [(A1655 / A3450) x 115]

Rout, DDA = 118.883 - [40.1647 x (A1655/A3450)]

نتایج و مباحثه:

پلیمرهای زیست تخریب پذیر در زمینه های مختلف استفاده می شوند و این منجر به توسعه بسیاری از محصولات تجاری شده است. به دلیل تخصص بالایشان و مقادیر واحد بزرگتر، خصوصاً کاربردهای پزشکی به سرعت بیش از دیگر کاربردها در حال توسعه هستند. یک گروه مهم از پلیمرهای زیستی توسط هوموپلیمرهای بتا-گلوکان، به دلیل سمیت بسیار پایین تا ناچیز ارائه شده است. آنها پتانسیل فوق العاده ای استفاده در انواع مختلف بیماری را دارند. پژوهش های پزشکی مدرن، به مرحله‌های رسیده است که در آن مکانیزم های اساسی اثرات گلوکان شناخته شده و ارتباط بین ساختار و فعالیت به وضوح مشخص شده است. برای سال های بسیاری، تمرکز اصلی پژوهش دارو در سنتز یا کشف داروهای جدید بوده است. استفاده از مواد پلیمرهای زیستی برای تحویل دارو می تواند واکنش بافت را به حداقل برساند و اجازه دهد داروها به روشهای غیر مرسوم تجویز شوند. استفاده از بیوپلیمرها در این فرمولاسیون تاکنون به مجموعه ای باریک از کاربردها محدود شده است. فرمولاسیونهای داروی شامل سیستم های دارورسانی پلیمر،

شکل ۱: ساختار کیتوزان و کیتوزان

همانطور که در بالا دیده می شود، هر دوی کیتوزان و کیتوزان دارای ساختار شیمیایی مشابه هستند. کیتوزان از زنجیره ای خطی از گروههای استیل گلوکوزامین ساخته شده است در حالی که کیتوزان با حذف گروه های استیل کافی (-CH₃ CO) برای مولکول حاصل شده است تا در بیشتر اسیدهای رقیق قابل حل باشد. با این حال، بر خلاف الیاف گیاهی، کیتوزان دارای بار مثبت یونی است، که به آن توانایی شیمیایی اتصال با چربی های شارژ شده منفی، چربی، کلسترول، یونهای فلزی، پروتئین و درشت مولکولها را می دهد. از لحاظ صنعتی، کیتوزان از شیمیایی استیل دار نکردن کیتوزان مشتق می شود. با این حال، این فرآیند قادر به تولید کیتوزان با کیفیت یکنواخت نیست. روند استیل دار نکردن شامل حذف گروه های استیل از زنجیره مولکولی کیتوزان، رها کردن یک ترکیب (کیتوزان) با یک گروه آمینی واکنش پذیر شیمیایی درجه بالا (-NH₂) است. کیتوزان توجه تجاری را به عنوان ماده منبع مناسب را به دلیل خواص عالی خود مانند زیست سازگاری، زیست تخریب پذیری، جذب، توانایی تشکیل پوستها و کی لیت یونهای فلزی، به خود افزایش داده است.

روش طیف بینی IR، که برای اولین بار توسط مور و رابرتز پیشنهاد شد، بصورت رایج در برآورد درجه استیل دار نکردن استفاده می شود. در ادامه برخی از خطوط پیشنهادی برای تعیین درجه

مراجع:

1. R. Penuraj and M. Doble, Indian J. Biotechnol., 4, 186 (2005).
2. Thermoplastic Starch. P. B. Leon, M. Janssen and L. Moscicki (Eds.) 2009 Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim, ISBN: 978-3-527-32528-3 (2009).
3. L. Davis, Clemeats, U.S. Department of Agriculture, Cooperative State Research Service, Office of Agricultural Materials, Personal Communication, July 27 (1993).
4. M. T. Madigan and J. M. Martinko, Panker J. Biology of Microorganisms, Ninth Edition, Prentice-Hall, Upper Saddle River, NJ (2001).
5. Y. Asada, J. Miyake, M. Miyake, R. Kurane and Y. Tokiwa, Int. J. Biol. Macromol., 25, 37 (1999).
6. S. Alexander, Macromol. Biosci., 1, 1 (2001).
7. D. L. Kaplan, Materials Research Society Bull., 17(10), 41 (1992).
8. A. Steinbuechel and T. L. Eversloh, Biochem. Eng. J., 16(2), 81 (2003).
9. P. Ross, R. Meyer and M. Benzuman, Microbiol. Rev., 55, 35 (1991).
10. D. C. Johnson, R. S. Stevens and J. A. Westland, Presented at the American Chemical Society Meeting, Boston, MA, Apr. 24 (1990).
11. P. K. Kulkarni, S. Anil Dixit and U. B. Singh, Am. J. Drug Discovery Develop., 2(2), 72 (2012).
12. R. A. Hasserler and D. H. Doherty, Biotechnol. Prog., 6, 182 (1990).
13. J. F. Kennedy and L. J. Brodshaw, Prog. Ind. Microbiol., 19, 319 (1984).
14. U. Prakash, L. Singh and V. Sharma, Int. Res. J. Pharm., 4(4), 35 (2013).
15. R. M. Alsop, Prog. Ind. Microbiol. Amsterdam: Elsevier., 1, 101 (1983).

فشرده‌تر می‌شود و در نتیجه، ظرفیت جذب آب بالاتر می‌رود. این روند با حضور آلژینات، یک پلیمر با حساسیت بالاتر به اشعه γ نسبت به کیتوزان افزایش می‌یابد.

Table 4. Toxicity grades for the direct contact test.

Grade	Toxicity	Description of changes in the culture
0	non	Single internal cytoplasmic granules, cellular lysis not found
1	insignificant	about 20% of cells rounded, shrunken, deglutinated from the base, without condensation of cytoplasm, single cells disrupted
2	moderate	about 50% of cells rounded, without granules, wide lysis of cells and voids between cells
3	average	about 70% of cells rounded, cells underwent lysis
4	strong	Cell culture almost destroyed

جدول ۴

تست بیولوژیکی از اسفنج پانسمان ساخته شده از میکرو فیبرید ها
تست تعیین سمیت اسفنج پانسمان

این آزمایش بر روی یک خط مرجع سلولی انجام شد - یک فیبروبلاست موش / Balb 3T3 دو نوع از اسفنج مورد آزمایش قرار گرفتند:

یک اسفنج از کیتوزان (mFCh)

اسفنج میکروفیبرید کیتوزان / آلژینات (mFCh/AlgCa).

اسفنج‌ها اولین بار با اشعه γ دوز ۲۵ kGy استریل می‌شوند تغییرات مورفولوژیکی و کمی پس از تماس با مواد آزمایش شده پس از ۲۴، ۴۸، ۷۲ ساعت در یک میکروسکوپ با فاز کانتراست وارونه تخمین زده می‌شود. با توجه به معیارهای نشان داده شده در جدول ۴، درجه سمیت بر اساس تغییرات مورفولوژی سلول، میزان بقای آن‌ها و توانایی برای تکثیر مورد بررسی قرار می‌گیرند. نتایج آزمایش در جدول ۵ ارائه شده است. تحقیقات نشان داد که پس از ۲۴، ۴۸ و ۷۲ ساعت پس از آزمایش اسفنج‌های میکروفیبرید کیتوزان / آلژینات ۲۵kGy، سلول‌ها به پایه متصل شده و ویژگی‌های مورفولوژی

جدول ۳. برآورد ظرفیت جذب اسفنج تهیه شده از میکروفیبریدهای کیتوزان-آلژینات حاوی یونهای کلسیم اسفنج ضد عفونی.

اسفنج‌های میکروفیبرید کیتوزان-آلژینات سختی حدود ۴۵٪ کشش کمی پایین تر در مقایسه با اسفنج ساخته شده از میکروفیبرید کیتوزان نمایش می‌دهند.

با نتایج نمایش داده شده در جدول ۱ و ۲ می‌توان دریافت که ظرفیت جذب هر دو اسفنج با زمان نگهداری نمونه‌ها در آب بعد از ۱۸۰ دقیقه افزایش می‌یابد... اسفنج کیتوزان-آلژینات و اسفنج کیتوزان، به ترتیب ۵/۴ و ۳ برابر بیشتر از وزن اولیه خود آب جذب می‌کنند. خواص جذب خوب را می‌توان با ساختار داخلی متخلخل، همچنین فرم قابل قبول پلیمرها توضیح داد.

لازم به ذکر است که ظرفیت جذب پس از اشعه γ به طور قابل ملاحظه ای افزایش می‌یابد، که احتمالاً یکپارچگی مواد برای اسفنج‌های میکروفیبرید کیتوزان آلژینات را به هم زده، و موجب یک افزایش ۱۶ برابری، نسبت به وزن اولیه، پس از ۱۰ و ۳۰ دقیقه می‌شود که ناشی از جذب آب است، در حالی که پس از ۱۸۰ دقیقه ۱۷ برابر افزایش می‌یابد. برای اسفنج میکروفیبرید کیتوزان، ظرفیت جذب آب پس از اشعه کمتر نیم است.

پس از آزمایش در زمان ۳۰ دقیقه، حجم ۸-۶ برابر نسبت به جرم اولیه افزایش می‌یابد، پس از ۱۸۰ دقیقه، ۸ برابر افزایش می‌یابد. با اشاره به نتایج تحقیقات ارائه شده در و بازبینی SEM (شکل های ۲ و ۳)، دلایل برای افزایش جذب اسفنج باید تابش اشعه γ ۲۵ kGy باشد که باعث تغییر در ساختار داخلی و سطحی و تخلخل

کریست ساخته شده است، این عمل در محدوده دمایی (-۲۰) تا 10°C و خلاء ۱۰ تا ۷۰ پا برای یک دوره ۲۰ تا ۲۴ ساعت، بسته به اندازه بار انجام می‌گیرد.

این نوع از خشک کردن ناشی از تهیه اسفنج با یک سطح صاف و بدون نقص است.

خواص فیزیکی و مکانیکی اسفنج ها

خواص فیزیکی - مکانیکی، قابلیت جذب و ساختار خارجی پانسمان آماده شده قبل و بعد از استریل کردن با اشعه برآورد می‌شود. نتایج در جدول ۳-۲ او شکل ۲ و ۱ نشانه داده شده است.

از نتایج فوق، ممکن است به این نتیجه رسید که اشعه γ با دوز ۲۵

Table 2. Estimation of the sorption capacity of sponges prepared from chitosan microfibrils (mFCh); * sterilized sponge.

Measurement time, min	Sorption coefficient, %	
	mFCh	mFCh/25 kGy*
10	186.1	631.5
30	265.2	807.8
180	311.3	822.0

kGy استریل تاثیر نامناسبی بر خواص مکانیکی نمی‌گذارد.

جدول ۲. برآورد ظرفیت جذب اسفنج ها تهیه شده از میکروفیبریدهای

Table 3. Estimation of the sorption capacity of sponges prepared from chitosan/alginate microfibrils containing Ca ions (mFCh/AlgCa); * sterilised sponge.

Measurement time, min	Sorption coefficient, %	
	mFCh/AlgCa	mFCh/AlgCa/25 kGy*
10	187.1	1612.1
30	260.1	1616.4
180	435.8	1750.2

کیتوزان اسفنج‌های استریل شده.

اسفنج های پانسمان در موسسه شیمی کاربردی اشعه، دانشگاه فنی L7dZ با تحت تابش قرار دادن نمونه ها با یک دوز ۲۵ kGy اشعه گاما انجام شد.

تست سمیت سلولی اسفنج پانسمان

این آزمایش در گروه اصلاح سلولی دانشگاه علوم پزشکی وروکلاو مطابق با استاندارد ۵-PN-EN ISO ۱۰۹۹۳ انجام شد. - ارزیابی بیولوژیکی از تجهیزات پزشکی. سمیت سلولی در شرایط آزمایشگاهی را تست نمود. در مارس ۲۰۰۱. روش تست غیر مستقیم با استفاده از استخراج به کار گرفته شد.

تست فو ام انعقادی اسفنج پانسمان

این آزمایش در گروه جراحی تست تجربی و بیومتریال دانشگاه علوم پزشکی وروکلاو انجام شد... آزمایش مربوط به اثر پانسمان در لخته شده خون در شرایط آزمایشگاهی با مقیاس‌های زمانی APTT و PT انجام شد.

نتایج و بحث

تهیه اسفنج پانسمان از کیتوزان و اسفنج کیتوزان آلژینات با یونهای کلسیم.

هدف از پژوهش برآورد مناسب از میکروفیبریدهای کیتوزان برای تهیه پانسمان به شکل اسفنج است.

اسفنج ها از یک مخلوط متشکل از یک سوسپانسیون آبی کیتوزان یا میکروفیبریدهای کیتوزان آلژینات تهیه شده‌اند (محتوای اجزای جامد در حدود ۴/۲٪) و گلیسرول

با نسبت وزنی ۵/۰:۱ (در پلیمر خشک) می‌باشد. در مرحله اول، آماده سازی به دقت یکسان بوده و در آزمایشگاه خشک کن انجمادی ALFA عمل خشک کردن انجمادی انجام می‌شود که توسط شرکت

جدول ۱

Table 1. Mechanical properties of the sponge dressings; * sponge from chitosan microfibrils. ** sponge from chitosan/alginate microfibrils with Ca addition.

Sponge type	Thickness, mm	Tenacity, MPa	Elongation at break, %
mFCh*	2.52	0.092	12.7
mFCh/25 kGy	2.50	0.102	11.3
mFCh/AlgCa*	2.51	0.057	10.0
mFCh/AlgCa/25 kGy	2.50	0.059	10.3

روش انجام آزمایش خواص مکانیکی مواد

خواص مکانیکی اسفنج پانسمان در آزمایشگاه معتبر علم اوزان و مقادیر در IBWCh (گواهی شماره ۳۸۸ AB) مطابق با استانداردهای زیر تعیین شده است:

ضخامت اسفنج -PN-EN ISO ۹۰۷۳-۲۰۰۲:۲، سرسختی و ازدیاد طول در نقطه شکست PN-EN ISO ۳۰۱۹۹۴-۲۹۰۷۳.

بررسی خواص جذب

خواص جذب اسفنج پانسمان، با توجه به روش وزنی مشخص می‌شود. ۱/۰ میلی لیتر از آب DM را در یک ظرف ریخته و نمونه اسفنج را در آب قرار می‌دهیم. نمونه در ابعاد یک در یک بوده و با دقت ۰/۱۰۰ گرم وزن شده است. بعد از فواصل زمانی ثابت (۱۰، ۳۰، ۱۸۰ دقیقه)، نمونه از آب خارج شده و وزن می‌شوند. توانایی جذب مواد به عنوان یک ضریب جذب بیان شده است. ضریب جذب توسط معادله زیر محاسبه می‌شود:

$$W = \frac{[M_w - M_d] / M_d}{M_d} \times 100$$

که در آن: M_d ، حجم اسفنج خشک و M_w ، حجم اسفنج با آب است.

بررسی ساختار داخلی و خارجی مواد پانسمان

ساختار اسفنج‌ها با استفاده از MES، نوع کوانتومی ۲۰۰، ساخته شده توسط شرکت FEI مورد بررسی قرار گرفته است. استریل سازی برای ضد عفونی

مشخص می‌شود. ۲. آلژینات سدیم (پروتانال ۱۰/۶۰)، شرکت زیست بسپارهای مهندسی ۳. کلرید کلسیم، به طور خالص با SA POCH، تجزیه می‌شود. ۴. نرم کننده (گلیسرول)، توسط ریدل. ۵. میکروفیبریدها

کیتوزان و میکروفیبریدهای کیتوزان - آلژینات در IBWCh مورد استفاده با توجه به روش جدید کاربرد جریان راکتور پیلوت راکتور آزمایشگاه ۲۰۰۰/۴ DISPAX آماده می‌شوند. فیبریدها به صورت زیر مشخص می‌شوند:

میکرو فیبریدهای کیتوزان

حجم کیتوزان = ۱۳/۳٪، وزن مولکولی متوسط $(M_v) = 314$ کیلو دالتون، درجه داستیلیشن $(DD) = 82\%$ ، مقدار جذب آب $(WRV) = 270\%$ ، ابعاد رطوبت: طول = ۱۰۰-۲۰، قطر = ۱-۳، ابعاد خشکی: طول = ۱۰-۶۰، قطر = ۱/۰-۳/۰-۱/۰ ml، (شکل ۱).

میکرو فیبریدهای کیتوزان و آلژینات:

محتوای مواد جامد = ۸/۱٪ (۱۸٪ کیتوزان، ۱۹٪ آلژینات کلسیم)، $WRV = 285\%$ ، ابعاد رطوبت: طول = ۲۰۰-۳۰، قطر = ۱-۴، ابعاد خشکی: طول = ۱۰۰-۱۰، قطر = ۷/۰-۰/۲ (شکل ۱)

شکل ۱

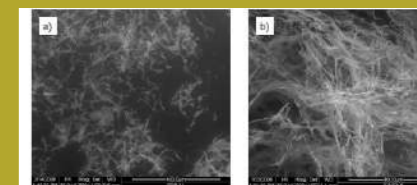

Figure 1. SEM images of the chitosan and chitosan-alginate microfibrils dry. (a) chitosan microfibrils. (b) chitosan-alginate microfibrils. magnification = 100x.

چرا رنگ بنفش سلطنتی است؟

شیماسیاد هنی

و از این راه سود زیادی نصیب خود کرد. امروزه علم چیزهای بیشتری از رنگ بنفش یافت کرده؛ برای مثال رنگ بنفش بیشترین انرژی الکترومغناطیسی و قوی ترین طول موج را دارد که تنها چند قدم تا اشعه ی گاما و اکس فاصله دارد. این نشان می دهد که رنگ بنفش با انرژی ماوراءالطبیعه و دنیای فیزیک ارتباط تنگاتنگی دارد. با در نظر گرفتن تمام سوابق رنگ بنفش در طول تاریخ، این رنگ نشان دهنده ی جادو، راز و رمز، معنویت، قداست، اشرافیت و سلطنت است.

منابع:

<http://www.history.com/news/ask-history/why-is-purple-considered-the-color-of-royalty>
<http://www.mybenita.com>

استفاده تولید می کردند. اما این رنگ با طراوت و با ماندگاری طولانی بود.

در آن دوران لباس های ساخته شده از رنگ بنفش بی نهایت گران بودند (هزینه تهیه نیم کیلوگرم پشم بنفش بیشتر از کل درآمد سالانه هر فرد بود پس طبیعی است که در انحصار ثروتمندان و قدرتمندان قرار داشته باشد). در اروپا انحصار رنگ بنفش به خانواده سلطنتی در نهایت با سقوط امپراتوری روم شرقی در قرن ۱۵ میلادی شکسته شد، اما از دهه ۱۸۵۰ بود که برای اولین بار رنگ های مصنوعی وارد بازار شدند و این رنگ در دسترس همه قرار گرفت.

در سال ۱۸۵۶، یک شیمیدان ۱۸ ساله به نام ویلیام هنری پراکین، به طور تصادفی در حالی که در حال انجام یک آزمایش برای ساخت داروی ضد مالاریا بود، رنگ بنفش را به صورت مصنوعی تولید کرد. او متوجه شد که این رنگ می تواند برای رنگ آمیزی پارچه هم به کار برود. بنابراین شروع به تولید رنگ بنفش در مقادیر زیادتر کرد

گفتند که آنها در بنفش متولد شده اند. ملکه الیزابت اول، پوشیدن این رنگ را برای افرادی که غیر از اعضای خانواده ی سلطنتی بودند ممنوع کرده بود. دلیل شهرت شاهانه بنفش خیلی ساده است و به موضوع عرضه و تقاضا مربوط است. برای قرن ها، تجارت رنگ بنفش تنها در یک شهر باستانی فنیقی متمرکز شده بود. این شهر، شهر صور در لبنان کنونی بوده است. بنفش شهر صور از گونه ای حلزون دریایی که در حال حاضر به نام برندریس بُلینوس (brandaris Bolinus) شناخته می شود، فقط در نواحی اطراف دریای مدیترانه به دست می آمده.

بنابراین خیلی نادر بوده و ارزش طلا داشته است. سازندگان رنگ برای به دست آوردن رنگ بنفش در پوسته حلزون شکافی ایجاد می کردند و ماده مخاطی تولید کننده رنگ بنفش را از آن استخراج می کردند. سپس این ماده را برای مدت زمانی دقیق در معرض نور خورشید قرار می دادند. آنها از ۲۵۰۰۰۰ حلزون صدف دار فقط ۳۰ گرم رنگ قابل

رنگ بنفش به پادشاهان و ملکه ها گره خورده است. تاریخچه این پیوند هم به دنیای باستان برمی گردد. در آن دوران این رنگ به خاطر هیبت جسورانه اش ارزشمند بوده و اغلب، قشر بالای اجتماع حق استفاده از آن را تنها برای خودشان محفوظ می دانستند. رنگ بنفش همچنین نشان دهنده ی معنویت و قداست است زیرا پادشاهان و ملکه هایی که این رنگ را به تن می کردند اغلب به عنوان خدایان شناخته می شدند. این رنگ در قلمرو های پادشاهی روم، مصر و ایران به عنوان یک رنگ سلطنتی شناخته شد.

کوروش کبیر، تونیک (پوشش کوتاه) بنفش را به عنوان جامه سلطنتی اش مورد استفاده قرار داد. برخی از امپراتوران رومی شهروندانشان را از پوشیدن لباس بنفش منع می کردند و عاقبت متخلفان مرگ بود. بنفش به خصوص در امپراتوری بیزانس مورد احترام بود. پادشاهان بیزانس روپوش بنفش می پوشیدند، مقرراتشان را با جوهر بنفش امضا می کردند و برای توصیف فرزندانشان می

هدیه زیبایی بهار گل رز

آوا شهودی

عمل کننده کاروتنوئیدها هم در پرندگان و هم در گل های رز است
ترکیبات ایجاد کننده بو
 عوامل شیمیایی ایجاد کننده بوی گل های رز همان پیچیدگی را داراست که عوامل ایجاد کننده ی رنگ دارند. لازم به ذکر است که این بو توسط یک ترکیب شیمیایی ایجاد نمی شود بلکه حاصل تعداد زیادی از ترکیبات شیمیایی است که بوی خوشایند گل رز را ایجاد می کنند.

بعضی از عوامل ایجاد کننده بو نام هایی دارند که به دلیل حضور در این گل به این شیوه نامگذاری شده اند. (-) - سیس - رز اکسید یکی از منابع ایجاد بوی خاص گل رز است که علی رغم غظت اندک آنها در هوا (حدود 5 ppm) برای ما قابل استنشاق است. برای درک بهتر ppm می توانید نصف قاشق غذا خوری را نسبت به یک استخر شنای استاندارد المپیک در نظر بگیرید.

ترکیبات دیگری که بوی گل رز را ایجاد می کنند کتون های رز هستند (شامل beta-damascenone ، beta-damascone و beta-ionone). ترکیبات ترپن شامل geraniol, nerol ، citronellol

رنگ هر گل وابسته به مولکول های رنگدانه ی خاصی است که در گلبرگ ها وجود دارند و این مواد در دو گروه عمده آنتوسیانین ها و کاروتنوئیدها قرار می گیرند. کاروتنوئیدها ترکیبات ایجاد کننده رنگ های زرد و نارنجی هستند. معروف ترین عضو این گروه بتا-کاروتن ترکیب اصلی ایجاد کننده رنگ نارنجی هویج است. این ماده همچنین مسئول ایجاد رنگ در تعدادی از گیاهان دیگر مثل گوجه فرنگی و فلفل است. در گل رز تعداد زیادی از انواع مختلف کاروتنوئیدها یافت می شود. در این باره مقاله ای در سال ۱۹۹۱ چاپ شده است که در آن حضور ۷۵ نوع متفاوت از کاروتنوئیدها بین ۴۰ گونه ی مختلف گل های رز مورد بررسی قرار گرفته است. این تنوع به این معنی است که انواع مختلف گل های رز محتوی انواع مختلفی از کاروتنوئیدها هستند که می توانند منجر به ایجاد رنگ آن ها شود. تعدادی از این کاروتنوئیدها مختص گل های رز هستند. در حالی که تعدادی دیگر از آنها در گیاهان و جانوران دیگر نیز یافت می شود. یکی از نمونه های جذاب در این مورد galloxanthin است که علاوه بر یافت شدن در گل های رز اخیرا در شبکه چشم پرندگان نیز شناسایی شده است. این موضوع نشان دهنده ی حضور آنزیم

PDF Compressor Free Version

و farnesol نیز به این بوها افزوده می شود. این ترکیبات منحصر به گل های رز نمی شوند و در انواع دیگر نیز یافت می شوند.
 قرن هاست که گرفتن عطر رز از گلبرگ های گل رز در بسیاری از فرهنگها رایج است. روش های زیادی برای گرفتن اسانسها و روغن های طبیعی از گلبرگ های رز وجود دارد که به مورد استفاده شما بستگی دارد. شما می توانید گلبرگ های رز را با گلیسرین ترکیب کنید تا رایحه مرطوب و ملایم بسیار خوش عطری را درست کنید یا آن را مستقیم به صورت خود به عنوان خوشبوکننده و تونر بزنید. اولین قدم این است که روغن گل رز را از گلبرگ بگیریم.

با گلبرگ های گل رز، عطر خانگی درست کنید

- چیزهایی که لازم دارید:
- ۲ پیمانه گلبرگ تازه گل رز
- قیچی
- پیمانه اندازه گیری
- یک لیتر آب جوش
- ظرف نسوز

- صافی
 - عطردان
 گل های رزی که گلبرگ تازه دارند را از ریشه جدا کنید و بین انتهای گل و ریشه را با قیچی برش بزنید. دو پیمانه گلبرگ را چیده و در ظرفی نسوز بزنید.
 یک لیتر آب جوش بیاورید و گلبرگ های رز را در آب جوش بزنید. درب ظرف را بگذارید و سی دقیقه گلبرگ ها را به همان حال رها کنید تا روغن و اسانس طبیعی آن خارج و به آب اضافه شود.
 ظرف حاوی گلبرگ های رز و آب را با کمک یک صافی در ظرف عطر دلخواه خود بزنید. می توانید آن را فوراً استفاده کنید یا ۲ هفته در یخچال نگهداری کنید

چند نکته و هشدار
 - از آب معدنی به جای آب لوله کشی استفاده کنید.
 - بعد از خیس کردن گلبرگ های رز، همه محتوا را مستقیماً داخل وان حمام بریزید تا جلوه زیبا و لوکسی پیدا کند.
 - از گل های رز ارگانیک که عاری از آفت کش هستند استفاده کنید. اگر نمی دانید منشأ گل چیست و چگونه پرورش یافته است، گلبرگ های رز را با آب خنک آبکشی

The infographic details the chemical structures of compounds responsible for the color and fragrance of roses. It is divided into two main sections: 'رنگ گل های رز' (Rose Petal Color) and 'بوی گل های رز' (Rose Fragrance).
 Under 'رنگ گل های رز', it lists beta-damascenone, beta-damascene, and galloxanthin, showing their chemical structures and explaining that galloxanthin is a xanthone derivative.
 Under 'بوی گل های رز', it lists beta-damascenone, beta-damascene, beta-ionone, geraniol, nerol, citronellol, and farnesol, showing their chemical structures. A note explains that beta-damascenone and beta-damascene are the primary fragrance components, while the others contribute to the overall scent profile.
 At the bottom, there is a copyright notice for 'Andy Brunning/Compound Interest 2017' and a Creative Commons license.

PDF Compressor Free Version

معرفی آزاده تبازاده، دانشمند زن ایرانی

شیماسیادهنی

شده است. این کتاب توسط نشریه کرکس ریویوز به عنوان یکی از بهترین کتاب‌های سال ۲۰۱۵ معرفی شد.

فعالیت‌ها

سال ۱۹۸۷ در سن ۲۰ سالگی - B.S. در شیمی (بالاترین افتخارات) دانشگاه کالیفرنیا، لس‌آنجلس
سال ۱۹۸۸ در سن ۲۱ سالگی - معاون پژوهشی گروه شیمی، دانشگاه کالیفرنیا، لس‌آنجلس
سال ۱۹۹۰ در سن ۲۳ - M.S. شیمی در دانشگاه کالیفرنیا، لس‌آنجلس
سال ۱۹۹۱ در سن ۲۴ - معاون پژوهشی گروه جوی علوم، UCLA
سال ۱۹۹۲ در سن ۲۵ - آموزش دستیار، گروه جوی علوم، UCLA
در سال ۱۹۹۴ در سن ۲۷ - همکار فوق دکترا، مرکز تحقیقات Ames ناسا
در سال ۱۹۹۴ در سن ۲۷ - دکتری. در شیمی فیزیک دانشگاه کالیفرنیا، لس‌آنجلس
سال ۱۹۹۷ در سن ۳۰ سالگی - دانشمند محقق علوم زمین، مرکز تحقیقات Ames ناسا
سال ۲۰۰۲ در سن ۳۵ سالگی - دانشمند محقق ارشد، مرکز تحقیقات Ames ناسا
سال ۲۰۰۵ در سن ۳۸ - دانشیار دانشگاه - Standford مهندسی محیط زیست.

منابع:

<http://soe.stanford.edu/research/azadeht.htm>
<http://sites.agu.org/honors/winners/azadeh-tabazadeh/>

کرد. وی در پاناما ساکن است و هم‌اکنون استاد دانشگاه استنفورد است و به همراه همسرش روی پروژه‌ای تحقیقاتی فعالیت دارد.

پروفسور آزاده تبازاده در سال ۱۹۹۹ برنده جایزه ریاست جمهوری برای دانشمندان و مهندسان شد. این جایزه بالاترین افتخاری است که دولت آمریکا به دانشمندان و مهندسان برجسته اعطا می‌کند. از دیگر جوایز مهم او می‌توان به مدال اتحادیه ژئوفیزیک آمریکا در سال ۲۰۰۱ اشاره کرد. همچنین او در سال ۲۰۰۲ به عنوان یکی از ۱۰ دانشمند جوان و با استعداد آمریکا معرفی شد.

تبازاده دستی هم در نوشتن دارد و کتابی با عنوان «کارگاه آسمان» نوشته است که در آن خاطرات دوران کودکی و نوجوانی خود را در ایران روایت کرده است. این کتاب برنده جوایز معتبر داستان‌نویسی

بانو آزاده تبازاده در سال ۱۳۴۶ در تهران چشم بر جهان گشوده و در هفت سالگی به آمریکا مهاجرت کرده است. او دارنده PHD شیمی فیزیک از دانشکده استنفورد کالیفرنیا است.

آزاده تبازاده از دانشمندان شیمیدان مرکز مطالعاتی «ایمز» ناساست و نامش در لیست ۱۰۱ دانشمند بااستعداد آمریکا قرار دارد. او برای نخستین بار کشف کرد میان افزایش گاز دی‌اکسید کربن ناشی از محصولات مصرفی صنعتی در کره زمین و فرسایش لایه اوزون در مدار زمین رابطه مستقیم وجود دارد و به همین دلیل «ستاره ناسا» لقب گرفته است.

پروفسور آزاده تبازاده تحقیقات مهمی در زمینه ی ارتباط ابرها و الاینده‌ها در جو زمین داشته است. به همین علت، ضمیمه ی علم و تکنولوژی مجله ی تایم، در سال ۱۳۸۳ شمسی تصویر او را روی جلد خود به چاپ رساند و مقاله ای در تجلیل از فعالیت علمی این دانشمند ایرانی منتشر

اطلاعاتی جامع در مورد رزین اپوکسی

ماهیت، قیمت و ساخت بدلیجات رزینی

رزینی در اختیار شما قرار دهیم:

رزین اپوکسی چیست؟

در ابتدا لازم است که به طور دقیق تری شرح دهیم که اصلا رزین اپوکسی چیست و چه ساختاری دارد. رزین اپوکسی (به انگلیسی epoxy resin) گروهی از پلیمرهای ترموستات با خواص مکانیکی و الکتریکی بسیار عالی، پایداری بالا، مقاومت شیمیایی و چسبندگی فوق العاده است. این ماده از دو جزء مهم تشکیل شده : رزین چسبناک و قسمت سخت کننده. این دو قبل از عرضه با هم مخلوط میشوند.

رزین اپوکسی ترکیب مصنوعی بسیار چسبنده ای است که معمولا در آب حل نمی شود، یکی از حلال های این ماده که به راحتی در دسترس است، الکل است. رزین اپوکسی ها امروزه کاربرد زیادی در تقویت، ترمیم و مقاوم سازی انواع سازه ها (به خصوص تولید محصولات کامپوزیتی) دارند. رزین اپوکسی استحکام کششی، فشاری و خمشی مطلوبی دارد و به همین دلیل در صنعت ساخت و ساز به کار می رود.

کاربرد رزین اپوکسی

کاربرد رزین اپوکسی زیاد است. از تعمیر قطعات فایبرگلاس (مانند سپر ماشین) گرفته تا استفاده در نجاری و یا برای تقویت پیچ و مهره ها می توان از این ماده استفاده کرد. همانطور که پیش تر هم گفتیم

امروزه ساخت قطعات تزئینی با استفاده از رزین اپوکسی شفاف بطور قابل توجهی گسترش پیدا کرده است. کاربردهای گسترده رزین اپوکسی موجب بوجود آمدن انواع مختلف رزین های اپوکسی، از رزین های مورد استفاده در صنایع کامپوزیت و هوافضا گرفته تا رزین اپوکسی شفاف که در ساخت قطعات تزئینی، نگاره های هنری و کف پوش های سه بعدی مورد استفاده قرار می گیرند؛ شده است.

در فروشگاه پلی کامپوزیت دو نوع رزین اپوکسی شفاف موجود است که نوع اول رزین اپوکسی شفاف مخصوص ساخت قطعات تزئینی و کوچک (همانند بدلیجات و قطعات زینتی) و نوع دوم مخصوص ساخت قطعات بزرگ و حجیم که دارای ضخامت بالا می باشند (همانند میزهای ترکیب با چوب) است. بطور کلی به دلیل اینکه فرایند پخت رزین نوع دوم سرعت کمتری دارد و در حین پخت حرارت زیادی تولید نمی شود، بنابراین از رزین نوع دوم، در مواردی که حجم و ضخامتی که نیاز است در یک مرحله اجرا شود زیاد است، استفاده می شود. قبل از هر چیز بهتر است بگوییم که رزین چیست؟ رزین یک ماده ی جامد یا مایع پلیمری است که به عنوان چسب از آن استفاده ی فراوانی می شود. رزین اپوکسی (epoxy resin) که به اسم "رزین اپوکسید" نیز شناخته می شود، بیش از یک گروه اپوکسی (Epoxy) در ساختار مولکولی خود دارد.

رزین ها به صورت طبیعی و مصنوعی وجود داشته و کاربردهای مختلفی دارند. در این مقاله سعی داریم اطلاعاتی در مورد ماهیت، قیمت و آموزش ساخت بدلیجات

با این ماده می توان زیورآلات و جواهرات نیز ساخت. رزین اپوکسی به خاطر نفوذ ناپذیری اش در مقابل آب در صنایع کشتی سازی و هواپیماسازی به کار می رود.

انواع رزین اپوکسی

به طور معمول چهار نوع رزین در ساخت جواهرات و زیورآلات استفاده می شود. عمده تفاوت این رزین ها در زمانی که برای آماده ی کار شدن و سفت شدن نیاز دارند است. یکی دیگر از تفاوت های آن ها در قیمت شان است. میزان سمی بودن رزین ها نیز با هم متفاوت است. پرکاربردترین رزین ها در ساخت زیورآلات و جواهرات را در زیر برایتان لیست کرده ام:

پلی استر (Polyester) (ممکن است فایبرگلاس هم گفته شود)

اپوکسی (Epoxy)

پلی اورتان (Polyurethanes)

سیلیکون (Silicon)

قیمت رزین اپوکسی

رزین اپوکسی ها با ترکیبات عالی و قیمت های مختلف در بازار عرضه می شوند. قیمت رزین اپوکسی ها به نوع، کاربرد و مقدار آن ها بستگی دارد. مثلا در زمان نگارش این مقاله قیمت رزین اپوکسی شفاف بین ۹۰ هزار تا ۲ میلیون تومان است. زیورآلات رزین اپوکسی در بازار در زمره ی **بدلیجات ارزان** جای دارد.

آموزش ساخت بدلیجات رزین اپوکسی

با رزین اپوکسی می توانید به راحتی در منزل بدلیجات شیک و خاص بسازید. ساخت زیورآلات رزینی ساده است و نیاز به امکانات خاصی ندارد. در اینجا و به صورت قدم به قدم نحوه ی ساخت بدلیجات با رزین اپوکسی را به شما آموزش می دهیم:

۱- بطری های رزین و کاتالیزور را در آب گرم قرار دهید. با این کار رزین و کاتالیزور گرم شده و به راحتی با هم ترکیب می شوند (برای انجام این کار به هیچ عنوان از آب جوش استفاده نکنید).

۲- یک لیوان پلاستیکی بردارید و مقدار برابر رزین و کاتالیزور داخل آن بریزید و به مدت دو دقیقه با قاشق چوبی هم بزنید.

۳- این مواد را داخل قالب رزین بریزید و اجازه دهید کمی سفت شود (۱۵ دقیقه و یا بیشتر صبر کنید)

۴- برای گذاشتن اشیای تزئینی داخل قالب از یک موچین استفاده کنید. سپس قالب را با لایه ی نهایی رزین پر کنید. ۵- یک در پوش بر روی قالب های رزین بگذارید تا در مقابل گرد و خاک از آن محافظت کرده و به طور کامل خشک شود. ۶- بعد از خشک شدن می توانید بدلیجات را از قالب خارج کنید.

نکته هایی که هنگام ساخت بدلیجات رزینی باید رعایت کنید!

برای ساخت بدلیجات رزین اپوکسی لازم است میز کار مخصوصی داشته باشید زیرا اگر رزین روی فرش و یا هر چیز دیگری چکه کند، به سختی پاک می شود. پس در صورت امکان میز و یا محل کار خود را با پارچه و یا کاغذ پوشش دهید. البته هنگام کار با رزین باید از دستکش پلاستیکی و یا عینک استفاده کنید و در محیطی با تهویه مناسب کار کنید. می توانید انواع وسایل تزئینی (وسایل ساخت بدلیجات از جمله گل خشک، نگین، چوب، سنگ و ...) را در قالب رزین بگذارید.

قبل از قرار دادن وسایل تزئینی در قالب رزین از چسب ماد پاچ (Mod Podge) استفاده کنید. نگران استفاده از این چسب نباشید! زیرا این چسب سفید رنگ است و بعد از خشک شدن بی رنگ می شود و از تغییر رنگ و ایجاد حباب

حقایقی در مورد تفکیک زباله و اهمیت آن

شیماسیاد هنی

این مکان‌های دفن می‌شوند چیزی حدود ۱۰ میلیون متر مکعب شیرابه تولید می‌کنند - زباله‌های مایعی که شامل آلاینده‌هایی هستند که معمولاً راه خود را به محیط زیست زیبای ایران پیدا می‌کنند. در واقع، آلاینده‌هایی که از شیرابه‌های محل‌های دفن زباله بوجود می‌آیند، دارای تاثیرات وسیع و زیان‌آوری در زنجیره غذایی ما هستند. برای ما، این بدین معناست که اثرات سرطان‌زا، سمیت و سمیت ژنتیکی بر روی DNA می‌گذارند. حقیقت این است که، شما هم بخشی از این واقعیت هستید. چند بار با خود

حقیقت این است که، این مقدار تولید زباله چیزی بالای ۵۰ هزار تن زباله در روز است که با ۲۵۰۰ کامیون زباله برابری می‌کند. ما به عنوان یک ملت، به اندازه حجم ۲۵ هزار ماشین هر روز در محل دفن زباله‌ها چال می‌کنیم. این تعداد ماشین کم نیست!

حقیقت این است که، ایران کشوری است که سالانه بیش از ۲۰ میلیون تن زباله تولید می‌کند. این مقدار را می‌توان با ۳/۶ میلیون گونی برنج برابر دانست. و در نهایت ۸۰ درصد این مقدار زباله سر از محل‌های دفن زباله غیرقانونی درمی‌آورند و یا سوزانده می‌شوند.

حقیقت این هست که، خیلی وقت‌ها ما متوجه عواقب تفکیک نکردن زباله نیستیم، این موضوع را پشت‌گوش می‌اندازیم و به تاثیر آن روی محیط زیست و نسل‌های آینده بی‌اعتنایی می‌کنیم.

حقیقت این است که، ایران کشوری است که سالانه بیش از ۲۰ میلیون تن زباله تولید می‌کند. این مقدار را می‌توان با ۳/۶ میلیون گونی برنج برابر دانست. و در نهایت ۸۰ درصد این مقدار زباله سر از محل‌های دفن زباله غیرقانونی درمی‌آورند و یا سوزانده می‌شوند.

کربن دی اکسید و اسیدی شدن آب دریا

تخمیرات اقلیمی مهمترین بحث در ارتباط با افزایش سطح کربن دی اکسید است، اما این پدیده می‌تواند بر دریاها و اقیانوس‌ها هم تاثیر مخربی داشته باشد. در ادامه چگونه این اتفاق را بررسی می‌کنیم

دماخیزی ازنه

کربن دی اکسید موجود در جو نسبت به دوران پیش از صنعتی شدن کمتر است، به دلیل سوختن سوخت‌های فسیلی و جنگل‌زدایی به میزان ۱۰ تا ۱۵ درصد اقیانوس‌ها نسبت به اقیانوس‌ها گرم‌تر می‌شوند که کربن دی اکسید موجود در جو در آن حل می‌شود.

کربن دی اکسید جو

کربن دی اکسید جو در آب دریا حل می‌شود و با آن برای تشکیل کربنات کربن و کربنات کربنیک اسید به یون‌های هیدروژن توسط این تفکیک تولید می‌شود و اسیدها افزایش و میزان pH کاهش می‌یابد. افزایش کربن دی اکسید جو در نهایت باعث تولید بیشتر یون‌های هیدروژن می‌شود و pH کاهش می‌یابد.

پیدا شدن اسیدهای شیمیایی در آب

۱. اسیدی شدن و مرجان‌ها

هنگامی که pH اقیانوس‌ها کاهش می‌یابد، یون‌های هیدروژن با یون‌های کربنات واکنش می‌دهد. چنانچه اسیدها مانند اسیدها با اسیدها واکنش می‌دهند و یون‌های کربنات موجود در آب دریا را برای ساختن پوسته محافظ استفاده می‌کنند. هنگامی که کربنات کربن در آب دریا کم می‌شود، پوسته محافظ آن‌ها می‌تواند شروع به حل شدن در آب کند. صخره‌های مرجانی نیز ممکن است تحت تاثیر قرار گیرند.

۲. تاثیر بر زنجیره غذایی و ماهیگیری

جانورانی که ساختارهای کلسیمی در بدن خود دارند، در ابتدای برخی زنجیره‌های غذایی دریایی قرار دارند. تاثیر صحت آن‌ها می‌تواند به طور بالقوه بر جمعیت جاندارانی که از آن‌ها تغذیه می‌کنند و در نتیجه بر صنعت ماهیگیری تاثیر بگذارد.

۳. تاثیر بر سبزیجات دریایی حیوانات

گونه‌های آبی بسیاری برای تشخیص شکارچیان، تعین قلمرو و تولید مثل از سبزیجات دریایی استفاده می‌کنند. اسیدی شدن اقیانوس می‌تواند بر مولکول‌های انتقال‌کننده سبزیجات دریایی تاثیر بگذارد. که این می‌تواند اثرات مخربی بر تعداد گونه‌های مختلف داشته باشد.

2013 pH 8.2 (PRE-INDUSTRIAL)
2100 pH 7.7 (PREDICTED)

میزان خصلت اسیدی و قلیایی با pH تغییر می‌کند. pH 8.2 در مقابل pH 7.7، یعنی یک واحد تغییر در مقیاس pH به برابری تغییر در خصلت اسیدی یا قلیایی را نشان می‌دهد. آب دریا قلیایی است. اما می‌تواند pH آن در آینده به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش یابد. این امر می‌تواند به طور قابل ملاحظه‌ای بر محیط زیست اقیانوس‌ها تاثیر بگذارد.

© Andy Brunning/Compound Interest 2017 - www.compoundchem.com | Twitter: @compoundchem | FB: www.facebook.com/compoundchem
 This graphic is shared under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives licence.

جلوگیری می‌کند (در صورت پیدا نکردن این چسب از ترکیب چسب چوب با آب استفاده کنید). قبل از قرار دادن اشیاء در قالب ظرف رزین، سائز آن‌ها را با سائز قالب مطابقت دهید. اگر وسایلی مانند پر، روبان و یا هر وسیله‌ی تزئینی دیگری را می‌خواهید در این قالب قرار دهید در ابتدا باید با استفاده از قیچی آن‌ها را سائز کنید.

قبل از استفاده از قالب رزین از اسپری مخصوص استفاده کنید و ته قالب‌ها را اسپری کنید. با انجام این کار بدلیجات در پایان کار به راحتی از قالب جدا می‌شوند. برای ساخت بدلیجات رزین از رزین پلی یورتان استفاده کنید زیرا "رزین پلی استر" مصارف صنعتی و مجسمه سازی دارد و پس از خشک شدن زرد می‌شود و مناسب ساخت بدلیجات نیست.

در فصل‌های سرد سال، اتفاقی که بسیار شایع می‌باشد این است که رزین اپوکسی به رنگ سفید و شیری شدن متمایل می‌شود و در نهایت ممکن است بصورت جامد سفید رنگی درآید. این سفید شدگی رزین به دلیل ایجاد کریستال‌های رزین است که به علت سرد بودن محیط

شیماسیاد هنی

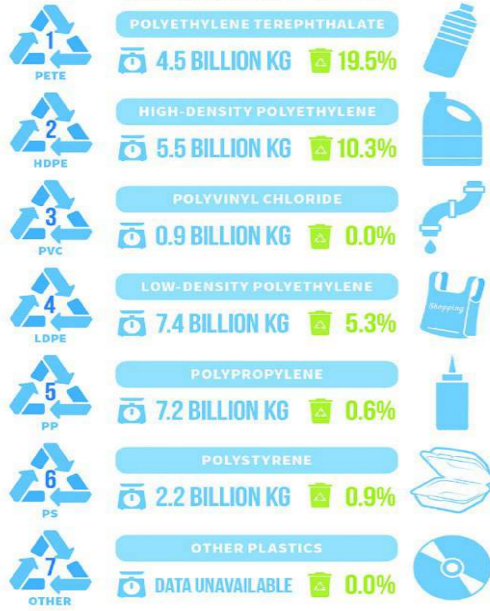
پلاستیک چگونه بازیافت می شود؟

امسال در روز زمین، تمرکز بر سوق دادن جهان به پایان دادن آلودگی پلاستیک است. ما در اینجا به بررسی فرایند بازیافت پلاستیک می پردازیم که نقش مهمی در این زمینه ایفا می کند

نرخ بازیافت پلاستیک در آمریکا

راهنمایی: درصد بازیافت شده حجم تولید زباله

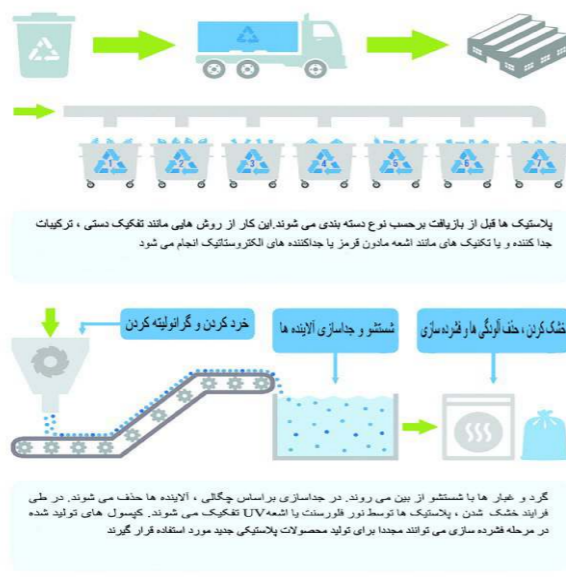
Figures for 2012; source: U.S. EPA 2014

بازیافت

6300 میلیارد کلوگرم زباله پلاستیکی تولید شده 567 میلیارد کلوگرم بازیافت شده

Worldwide 1950-2015; source: Sci. Adv. 2017; DOI: 10.126/sciadv.1700782

محل دفن زباله خواهد شد. این مشکل به راحتی با داشتن دو کیسه زباله و یا دو سطل آشغال حل می شود - یکی برای زباله های خشک، و دیگری برای زباله های تر. #بی_زباله #تفکیک_زباله #از_خودمان_شروع_کنیم منبع:

<https://recyclewithmaryam.com/>

پلاستیک در سال ۲۰۱۵ تولید شده است. اما حقیقت این است که، شما می توانید کمک کنید! اگر زباله خشک خود را از زباله تر جدا کنید، در واقع راه را برای بازیافت زباله هموار می کنید. **زباله های تر**

مواد غذایی، میوه، سبزیجات، لبنیات **زباله های خشک** پلاستیک، کاغذ، آهن، شیشه، پارچه، چوب

توجه به این موضوع بسیار مهم است که مراقب باشیم به هیچ وجه زباله خشک راهش را به کیسه زباله های تر پیدا نکند. چرا که این موضوع بدان معنی است که زباله خشک قابل بازیافت نخواهد بود، و سرانجامش

تکرار کرده اید: «من سهم خودم رو تمام و کمال انجام می دهم؟» گمان می کنیم خیلی! اما به طور میانگین، شما چیزی حدود ۸۰۰ گرم زباله در روز تولید می کنید. این مقدار فقط و فقط توسط خود شما چیزی حدود ۳۰۰ کیلوگرم زباله و یا ۴/۵ برابر وزن یک فرد در سال است.

حقیقت این است که، با این که ۷۰ درصد از زباله های ایران قابل بازیافت است، شما تنها ۷ درصد آن را در مبداء تفکیک می کنید.

بله! این شما هستید. در خانواده تان شما در اضافه کردن به ۵۰۰۰ تن زباله پلاستیک که روزانه به محل های دفن زباله ریخته می شود سهمیم هستیم، و جالب است بدانید، ۶۳۰۰ میلیون تن

شیمی در زندگی!

سارا بادپا

را برای مواقع خاص در نظر گرفته اید، بهتر است آنها را داخل کیسه و یا کاور های پلاستیکی قرار دهید و قبل از بستن کیسه تا حد امکان هوای اضافی داخل کیسه را خالی کنید. به این صورت مجاورت هوا را با نقره کاهش می دهیم. همچنین به یاد داشته باشید آنها را در معرض رطوبت قرار ندهید.

برای سفید کردن نقره با استفاده از علم الکتروشیمی، ابتدا داخل یک ظرف را کاملاً با فویل آلومینیومی بپوشانید و سپس نقره را داخل آن قرار دهید و به آن آب گرم اضافه کنید و روی آن نمک و جوش شیرین بریزید و بعد از ۵۱ دقیقه نقره را خارج کرده و آن را با آب بشویید و خشک کنید و از سفیدی آن حیرت زده شوید.

مرطوب کنید. چسب داخل الکل حل می شود و بعد استیکر به راحتی کنده می شود.

*هشدار: به یاد داشته باشید الکل خیلی چیزهای دیگر را هم می تواند در خود حل کند. استفاده از این تکنیک روی سطوح پوست بدن و یا شیشه بلامانع است ولی می تواند به چوب های جلا داده شده و برخی پلاستیک ها آسیب برساند.

سفید کردن نقره! نقره فلز گرانبهایی است که به صورت زینت آلات و همین طور ظروف مورد پسند خیلی ها قرار می گیرد. اما تغییر رنگ آن پس از مدتی باعث کم شدن جلوه آن می شود. نقره به طور طبیعی و خود به خود با هوای اطراف خود واکنش می دهد و اکسید نقره را به وجود می آورد که سیاه رنگ است. این لایه ی سیاه سطح نازکی از سطح نقره را تشکیل می دهد در حالی که لایه های زیرین هنوز براق هستند. سفید کردن نقره و به اصطلاح پولیش آن امری امکان پذیر است اما جلوگیری از سیاه شدن آن عاقلانه تر است. اگر ظروف یا زیورآلات نقره خود

جدا کردن آدامس! برای همه پیش آمده که اتفاقی آدامس به لباس یا کفششان چسبیده باشد. این چند راهی است که با استفاده از علم شیمی می توانید از دست آن راحت شوید.

ابتدا روی محل آدامس یک قالب یخ قرار دهیم. این کار باعث می شود آدامس شکننده شود و به راحتی کنده شود.

اگر آدامس به کفشتون چسبیده می توانید با استفاده از کره آن را جدا کنید. به صورتی که کره را روی آن قسمت بمالید تا به راحتی کنده شود.

جدا کردن استیکرها هنگامی که چیز جدیدی خریداری می کنیم اولین کارمان جدا کردن برچسب قیمت و یا مارک از روی آن است، بعضی وقت ها این کار به راحتی و بدون هیچ زحمتی انجام می شود ولی در اکثر مواقع این چسب ها باعث دردسر می شود. در اینگونه مواقع مقداری عطر روی چسب اسپری کنید و یا با پنبه آغشته به الکل روی آن را

سرگرمی

مناجات یک شیمیست

ای کاش حلال یاد تو مرا از ناخالصی های وجودم جدا کند و ای کاش بتوانم به همه دنیا بگویم که تو زیبا ترین حقیقتی هستی که میتوان به آن رسید. وجود نا متناهی تو در هر طیفی پیداست و آنچه مولکول های هستی را به هم پیوند می دهد تنها به دلیل عشق پیوستن به توست. ای نور جاوید و ای منبع امید مرا از عشق پیوستن به خودت هیچگاه بی نیاز مکن.

تعریف شاخه های مختلف شیمی

شیمی فیزیک: تلاش مذبحانه برای بکار بردن $y=mx+b$ مورد هر پدیده جهان. شیمی آلی: تلاش برای تبدیل ترکیبات بدبو به مقاله های تر و تمیز مجله ها. شیمی معدنی: تلاش برای مفید نشون دادن چیزهایی که بعد از استفاده شیمی دانان آلی و تجزیه از جدول تناوبی باقی میماند. مهندسی شیمی: تلاش برای پول در آوردن از کارهایی که شیمی دان های آلی معدنی و تجزیه برای تفریح انجام میدهند.

اسرائوری

سفن بزرگان

فردریش وِهلر (۱۸۲۵) امروز شیمی آلی من را دیوانه می سازد به نظر من شیمی آلی به جنگل مناطق حاره دوران گذشته زمین شناسی شباهت دارد. یک جنگل وحشتناک بی انتها که راه خروجی برای آن وجود ندارد!

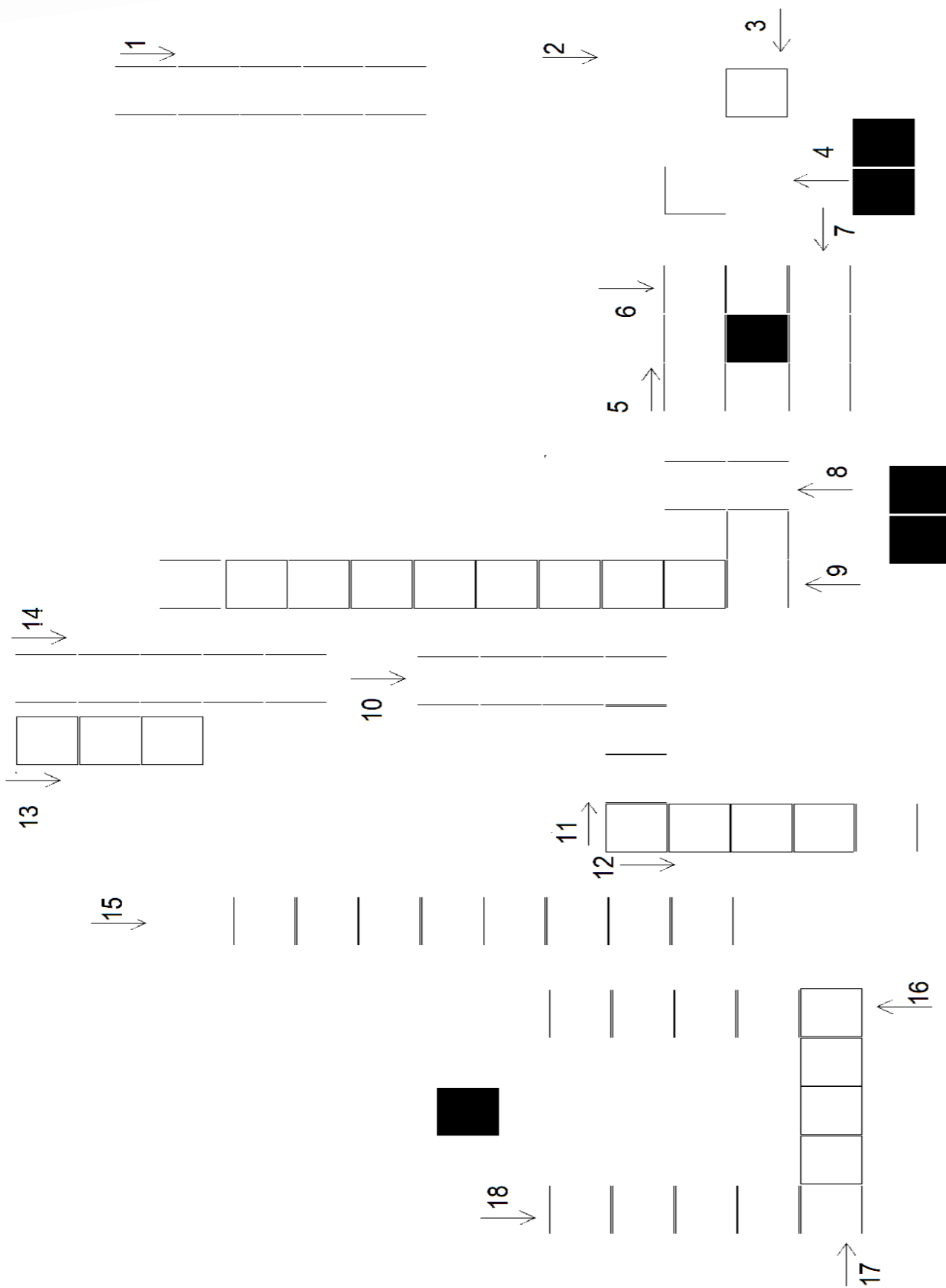
فردریش وِهلر (به آلمانی) ۱۸۰۰-۱۸۸۲: Friedrich Wöhler: شیمی دان آلمانی بود. شهرت او به خاطر ساختن اوره از مواد معدنی است، گرچه یافته های او در شیمی بسیار گسترده تر است.

جدول

PDF Compressor Free Version

درجه سانتیگراد است که به شدت سرد است، از طرف دیگر دما آلومینیوم خالص در فضا در نور کامل خورشید به ۴۵۴ درجه سانتی گراد هم رسیده. با مثال های فوق این تفاوت را به خوبی میتوان درک کرد.

در هر صورت تا زمانی که فشار تقریباً صفر است این موضوع اهمیتی ندارد. به آب روی زمین فکر کنید. آب در بالای کوه سریع تر از آب در سطح دریا به جوش می آید. در حقیقت شما می توانید یک لیوان آب جوش را در بالای بعضی از کوه های زمین بخورید و نسوزید!

در آزمایشگاه می توان آب را در دمای اتاق به سادگی جوش آورد (با اعمال خلاء جزئی) و این چیزی است که در فضا انتظار می رود که اتفاق بیفتد. مشاهده جوشیدن آب در دمای اتاق در حالی که تجربه سفر به فضا برای مشاهده این حقیقت امری نشدنی است،

درجه سانتیگراد است که به شدت سرد است، از طرف دیگر دما آلومینیوم خالص در فضا در نور کامل خورشید به ۴۵۴ درجه سانتی گراد هم رسیده. با مثال های فوق این تفاوت را به خوبی میتوان درک کرد.

در هر صورت تا زمانی که فشار تقریباً صفر است این موضوع اهمیتی ندارد. به آب روی زمین فکر کنید. آب در بالای کوه سریع تر از آب در سطح دریا به جوش می آید. در حقیقت شما می توانید یک لیوان آب جوش را در بالای بعضی از کوه های زمین بخورید و نسوزید!

در آزمایشگاه می توان آب را در دمای اتاق به سادگی جوش آورد (با اعمال خلاء جزئی) و این چیزی است که در فضا انتظار می رود که اتفاق بیفتد. مشاهده جوشیدن آب در دمای اتاق در حالی که تجربه سفر به فضا برای مشاهده این حقیقت امری نشدنی است،

چه اتفاقی برای یک لیوان آب در فضا می افتد؟

حتما برای کنجکاوان و خیال پردازان درباره فضا و گوشه های اسرار آمیز آن این سوال پیش آمده که برای یک لیوان آب در فضا چه اتفاقی می افتد؟ ممکن است فکر کنید به علت سرد بودن غیر قابل باور فضا دما خیلی پایین تر از درجه انجماد آب است پس حتما یخ میزند اما از طرف دیگر در فضا خلاء است پس آیا فشار بسیار پایین سبب جوش آمدن و تبخیر نمی شود؟

چه اتفاقی می افتد؟

رسیدن گرما به لیوان آب در فضا به این بستگی دارد که آیا نور خورشید به آن می رسد و یا در تماس با سطوح دیگری قرار داشته باشد یا در تاریکی و دور از اشیاء گرمازا دیگر باشد. در اعماق فضا دمای اجسام در حدود ۲۷۳

سوالات:

نوع خاصی از پروتئن که به تولی و افزایش سرعت واکنش های شیمیایی کمک میکنند. گروه عاملی در پیکریک اسید
فرایند نشر نور از حالت برانگیخته الکترونی
از فلزات رنگی در جدول تناوبی
یک پارا متر ترمو دینامیکی
واحد جرم فلزات گرانبها
مالئیک اسید از نظر پیکر بندی یک ترکیب ----- است
حلال پاک

مخلوط ناپایدار و ناهمگن جامد در مایع که ذره های جامد در آن معلق است
مایعی بی رنگ ، فرار و با بوی بسیار تند که از تخمیر شکر به وجود می آید
دانشمند و شیمی دانی که کتاب شیمی دانی شکاک را نوشت
وسیله ای رایج در آزمایشگاه آلی برای جداسازی رسوب از محلول
یکی از فلزات پرمصرف جهان که برنج یکی از آلیاژ های آن است
ملکول های بزرگی که از واحد های کوچک تر ساخته شده اند
سیالی که در شرایط ترمودینامیکی خاصی (دما و فشار بالا) ظاهر میشود
مونوساکارید دارای یک گروه آلدئیدی
بازدهمین حرف الفبای یونانی
الکتروود مرجع با ضریب گرمایی بالا

PDF Compressor Free Version

